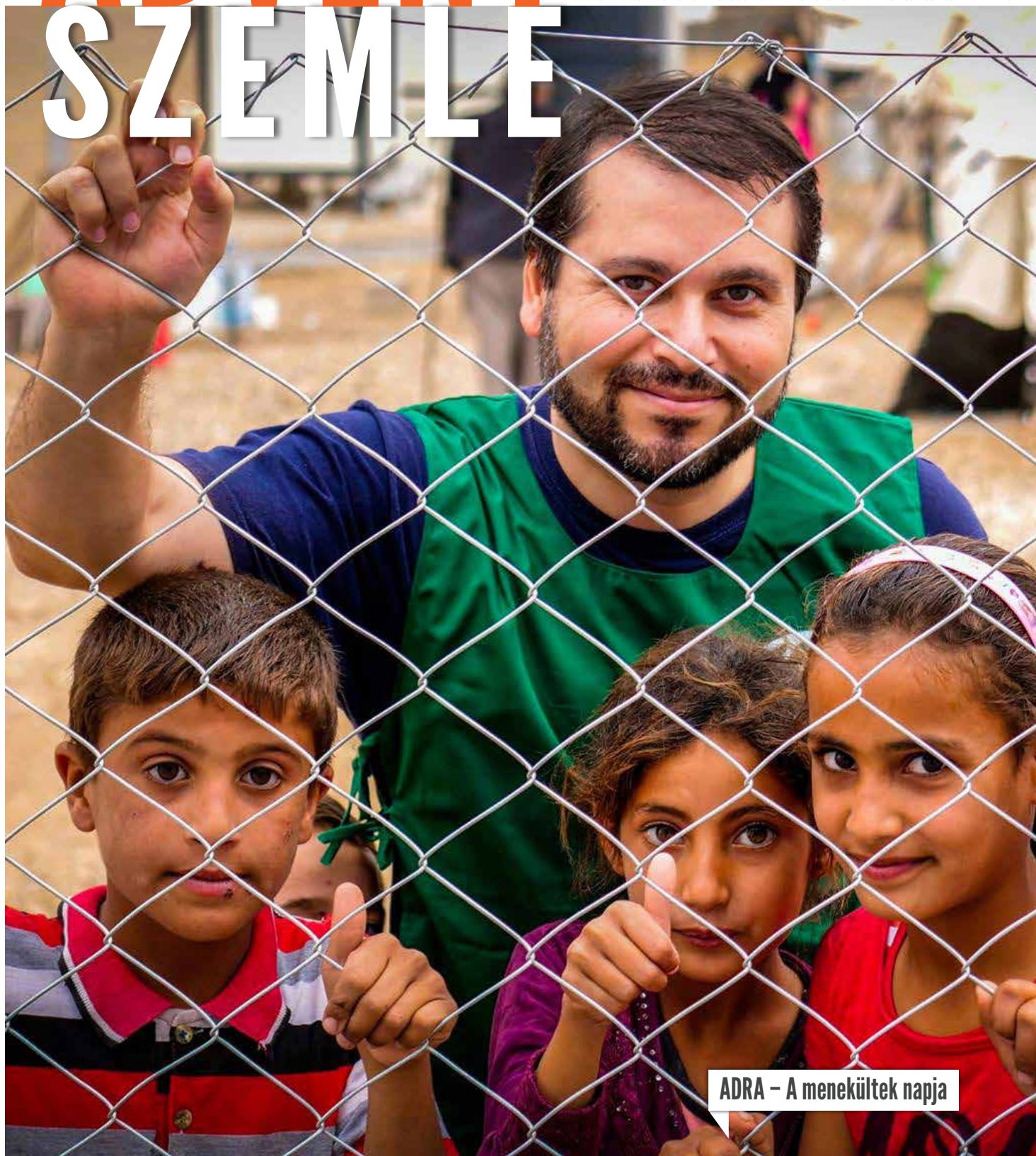

ADVENT SZEMLE

2021. JÚNIUS: QUO VADIS, EUROPA? + A JÓTÉKONY MAGÁNY
+ SÁFÁRSÁG: KÉNYSZER, ALKU VAGY HÁLA? + „A JÖVEVÉNYEKKÉNT
ÉLŐ VÁLASZTOTTAKHOZ...” + AZ ISTENI ÍTÉLET, AHOGY A SZENTÍRÁS
BEMUTATJA AZT + ANDREWS – „KÖZÜLÜNK A LEGRÁTERMETTEBB EMBER”
+ A MESSIANISZTIKUS IMPERIALIZMUS + MENJ FEL A JÁRDÁRA!

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETELÉT VÁROKNAK

ADRA – A menekültek napja

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövetelét.

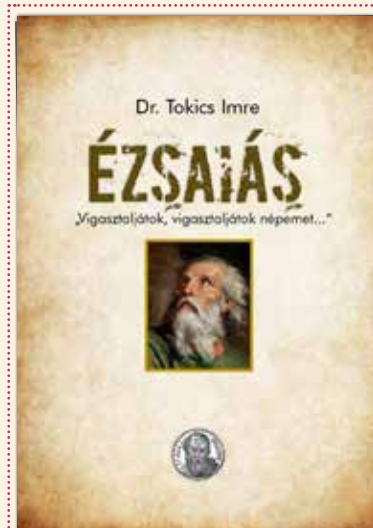
A VIAȚĂ ȘI SĂNĂTATE KIADÓ KÖNYVAJÁNLATA

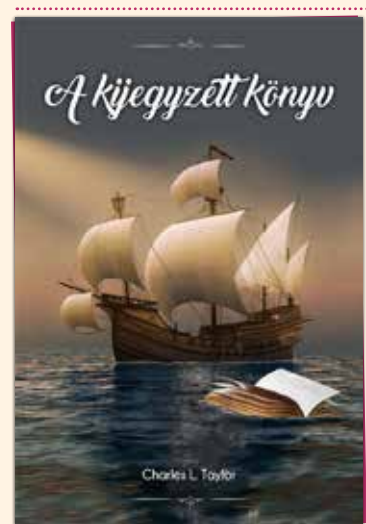
Fiatalok Bibliája
(1424 old. / 98 lej)

Ellen Gould White: Hit, remény,
cselekvő szeretet (117 old. / 21 lej)

Dr. Tokics Imre: Ézsaiás
(124 old. / 23 lej)

Charles L. Taylor: A kijegyzett
könyv (110 old. / 3 lej)

Mihalec Gábor: Viharálló szerelem
(246 old. / 42 lej)

Paul Cieslar: „Heil Hitler?” SOHA!
(319 old. / 35 lej)

2021. JÚNIUS. A Romániai Hetednapi Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja. Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georget Pîrlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, Viorel Răducan, Ioșif Pașca, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Romică Sîrbu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Florian Ristea, Marius Andrei; Fordította Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szócs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400107; Tel. 0756-059330; E-mail zakariaslorand@yahoo.fr; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Viață și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/3230020, Fax 021/3230040
ISSN 1842 - 3361

GYŐZEDELMESES LÁTÁSMÓD

Egyre nyilvánvalóbb, hogy úgy éljük az életet, mintha a pusztulás lavínája söpörne végig rajtunk, és ez valósággal megbénítja a beszédünket és a prédikációinkat. Ha a dolgokat úgy fogadod el, ahogy vannak, kétségbeesés vesz rajtad erőt. A bűnbeesés miatt a dolgok alapját nem a racionalitás képezi, hanem a durvaságokkal és tragédiákkal teli élet, ezért amint az ember rájön, hogy miként is állnak a dolgok, erőt vesz rajta a kétségbeesés.

És most nem a problémák tagadásáról beszélek. A gondolkodó ember pesszimista; a gondolkodás sosem vezet optimizmusához. „*Boldogok, akik sírnak*” – mondta az Úr. Isten sosem hibáztatja az embert magáért az elkeseredéséért. A kérdés az, hogy mit kezdünk az elkeseredéssel. Amikor valaki ilyen állapotba kerül, általában két dolog történhet: a) erőt vesz rajta egyfajta hallgatag kétségbeesés, mivel semmit sem tud arról a kinyilatkoztatásról, amit Jézus Krisztus nyújtott Istenről; vagy b) rájön, hogy ebből az állapotából egyedül csak Isten teremő ereje mentheti ki; következésképpen helyes magatartást tanúsít, hogy megkaphassa Istentől azt, amit egymaga nem képes megszerezni: a győzedelmes látásmódot.

EGYSZERŐ DOLGOKKAL A GYŐZEDELMESES LÁTÁSMÓD FELÉ

Hogyan lehetséges ez? Íme, egy példa.

Elkeseredés

1Kí 19:3-4: „Amit mikor megértett, felkelvén elméne, vigyázzván az ő életére. És méne Beérsebába, amely Júdában volt; és ott hagyá az ő szolgáját. Ő pedig elméne a pusztába egynapi járóföldre, és elmenvén leüle egy fenyőfa alá, és könyörgött, hogy hadd haljon meg, és monda: Elég! Most, óh, Uram, vedd el az én lelkemet; mert nem vagyok jobb az én atyáimnál!”

„Hiszen csak néhány óra telt el azóta, hogy látta Isten hatalma csodálatos megnyilatkozását... Illés sokat várt a Kármelen végrehajtott csodától... Mindenkit érnek keserű csalódások, és olykor mindenkit hatalmába kerít a csüggedés, amikor fájdalom az ember sorsa, és nehéz hinnie, hogy Isten még mindig jóságos segítője földi gyermekeinek, amikor anynyira gyötrik a bajok, hogy inkább kívánja a halált, mint az életet” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. 160–162. o.).

Ha sosem keserednénk el, azt jelentené, hogy nincsen bennünk élet. A pusztá anyagot nem lehet elkeseríteni. És hogyha az emberi lényt nem lehet megszorítani, értelemszerűen az következik ebből, hogy az öröme sem képes. Létfontosságú tehát túltennünk magunkat a kritikus helyzeteken, és Isten oldalán győzedelmes látásmóddal továbbhaladni.

Kezdeményezés

1Kí 19:5-7: „És lefeküvék és elaluvék a fenyőfa alatt. És ímé angyal illeté őt, és monda néki: Kelj fel, egyél. És mikor körülnézett, ímé fejénél vala egy szén között sült pogácsa és egy pohár víz. És evék és ivék, és ismét lefeküvék. És az Úr angyala eljött másodszor is, és megilleté őt, és monda: Kelj fel, egyél; mert erőd felett való utad van.”

TARTALOM

- 3
Vezércikk

Emil Jigău
Győzedelmes látásmód
- 5
Családi élet

Daniel Nițulescu
Quo Vadis, Europa?
- 8
Lelkiség

Barabás Zsolt Adorján
A jótékony magány
- 11
Sáfárság

Ciprian Sandru
Sáfárság: kényszer, alku vagy hála?
- 12
ADRA

Daniel Bota
„A jövevényekként élő választottakhoz...”
- 18
Teológia

Dr. Szilvási József
A mennyei szentélyszolgálat
- 20
Hermeneutika

Daniel Olariu
Dániel apokaliptikus írásainak hermeneutikai és értelmezési elvei: a strukturalizmus (II)
- 22
A kereszténység története

Benone Lupu
Szent Paraszkéva avagy Szent Péntek? (I)
- 24
Hitalapelvek

Emilian Niculescu
Az isteni ítélet, ahogy a Szentírás bemutatja azt (II)
- 26
Életrajzok

Cristian Trenchea
Andrews – „közülünk a legrátermettebb ember”
- 28
Teológia

Florin Lăiu
A messianisztikus imperializmus (VI)
- 30
Szívtől szívnek

Aurel Neațu
Menj fel a járdára!
- 31
Gyermekek oldala

Alina Chirileanu

Az igeszakasz szerint az angyal nem adott Illésnek látomást, az Írásokat sem magyarázta, és semmilyen rendkívüli dolgot nem tett, hanem a lehető legegyszerűbb dolgot kérte tőle: keljen fel és egyen. Ez történik, amikor megjelenik Isten Lelke. Nem győzedelmes látásmódot ad nekünk, hanem a lehető legegyszerűbb dolgokra készítet, azok felé irányít.

Az elkeseredés hajlamos eltávolítani bennünket Isten teremtet világának egyszerű dolgaitól. Eljön a Lélek, és arra készítet, hogy a legegyszerűbb és legtermészetesebb dolgot tegyük, olyat, amiben sosem képzeltük volna, hogy benne van Isten. Viszont miközben kezdjük elvégezni a feladatot, felfedezzük, hogy Ő tényleg jelen van. Az így nyert inspiráció az elkeseredés ellen fordul, és Isten ihletésétől vezérelve meg kell tennünk az első lépést. Amint felállunk és engedelmesskedünk, azonnal az élet egy magasabb szintjére emelkedünk.

Győzedelmes látásmód

1Kir 19:8: „És ő felkelt, és evett és ivott; és méne annak az ételnek erejével negyven nap és negyven éjjel egész az Isten hegyéig, Hóreb-ig.”

A Hóreb-ig, Isten hegyén mindenről lehull a lepel. Illés ott egyedül Istennel találkozik. Azért menekült a pusztába, mert nem az Urat látta minden pillanatban maga előtt, és a győzedelmes vég helyett inkább az út nehézségeire tekintett.

Erre a dicsőséges tapasztalatra hívtunk el mi is. Tegyük félre az elkeseredést, és akkor képesek leszünk haladni előre. Váratlan dolgokat fogunk véghezvinni, és Istennel el fogunk jutni Isten-hez, ahol majd győzedelmes látásmódot nyerünk Tőle. Fontos-e még az utazás nehézsége – legyen szó akár világiárványról is –, ha bebizonyosodik, hogy az út vége maga az örök élet? ■

Emil Jigău, a Romániai Unió kincstárnoka

„Az ember nem Isten.
Ura célját kell szolgálnia,
Engedelmeskedve Neki,
az általa megjelölt úton haladva,
És hogy valamivé váljék,
valamiről le kell mondania.

Fogadd ezt el!
A régiből legyen új,
a mulandóból valóság,
A hibából igazi tett,
S ami régen jónak tűnt,
az most legyen a legjobb.”

Robert Browning
(1812–1889), angol költő

QUO VADIS, EUROPA?

Az Európai Parlament javaslata szerint az „anya” és az „apa” szavakat okiratokban „1-es szülő” és „2-es szülő” kifejezésekkel ajánlatos helyettesíteni. Néhány napja az Európai Parlament az LGBT-közösségek számára szabad területnek nyilvánította az Uniót. A precedens tehát megtörtént. 2018-ban Párizs Önkormányzata diszkrétan ugyan, de egyhangúan megszavazta a határozatot, amely kimondja, hogy hivatalos iratokban helyettesíteni kell az „anya” és az „apa” kifejezéseket az „1-es”, illetve a „2-es” szülő terminusokkal. A társadalmi befogadás égisze alatt meghozott döntés célja, hogy többé ne érje diszkrimináció az egyenű házaspárokat. A társadalmi befogadás és a politikai korrektség neomarxista ideológiája alatt különböző deviáns magatartásformák fejlődnek ki, amelyek már-már normalitásnak tűnnek. Szintén 2018-ban arra képezték ki a kanadai munkaügyi szerveket, hogy a kérelmezőket ne jegyezzék úgy, mint „anyát” vagy „apát”, hanem egyszerűen, mint „1-es” vagy „2-es” szülőt.

A The Guardian által 2015 áprilisában¹ említett tanulmány szerint a világ népességének 10%-a a saját neméhez vonzódik. Az észak-amerikai Williams Intézet 2011-ben² közzétett statisztikai adatai is ezt igazolták: az Egyesült Államok felnőtt lakosságának 11%-a, nagyjából 26 millió amerikai vallotta, hogy a saját neméhez vonzódik, miközben 8,2%-uk, vagyis közel 19 millió személy állította, hogy már volt homoszexuális nemi kapcsolata. Európában is ez a helyzet, hiszen a lakosság 10% vallotta magát homoszexuálisnak.

A Daily Telegraph 2021. február 16-án közölte a hírt³, miszerint az ausztráliai Canberrában működő Nemzeti Egyetem vezetését felszólították, hogy lehetőleg kerülje a nemi identitásra utaló kifejezések használatát. Az „anya” és „apa” kifejezések helyett használhatják a „magzatkihordó szülő” és a „szülni nem képes szülő” megnevezést. A döntést azzal indokolták, hogy a hagyományos megnevezés kirekesztő azok számára, akik nem vallják magukat sem nőnek, sem férfinak. Ferenc pápa 2020. november 21-én megdöbrentő kijelentést tett: „A homoszexuálisok Isten gyermekei, és nekik is joguk van a családalapításhoz.” A Vatikán később cáfolta a szentatya állításait. Ettől eltekintve azonban nyilvánvaló tendenciákkal állunk szemben.

A hagyományos családmodell ellen indított összehangolt támadás azért is meglepő, mert ma-

gát a családnak a fogalmát érinti. A nyilatkozatok nem csak arról árulkodnak, hogy egyeseket mennyire foglalkoztatnak a szexuális kisebbségek jogai, amelyeket ráadásul helytelenül a valódi vagy etnikai kisebbségek jogaival egy napon emlegetnek, hanem főleg arra mutatnak rá, hogy átlépik a normalitás határát. Ez azonban más érdekekről is lerántja a leplet. Neagu Djuvara szerint Románia még abban az előnyös helyzetben van, hogy Kelet és Nyugat határán fekszik. Tehát nézzük inkább a dolgok jó oldalát. Ebben az esetben jobb idejélműltnek, régimódinak lenni, mint haladó gondolkodású fejlettnak és civilizáltnak!

Jelentéstani szempontból olyan támadások érik a családot, amilyenre még nem volt példa. A diszkriminációellenesség nevében futószalagon hozzák meg a döntéseket. Nem titok, hogy amióta világ a világ, létezett homoszexualitás.

A homoszexualitás kérdésének diakronikus áttekintése⁴

Az ókorban a közel-keleti népek nagy része undorral tekintett a homoszexualitásra. Habár fennmaradt szövegek igazolják, hogy Egyiptomban bizonyos arányban előfordultak homoszexuális férfiak, a Halottak Könyvében találni egy leírást egy elhunyt férfiről, aki „a túlvilági ítéletkor kijelentette, hogy nem létesített nemi kapcsolatot fiúkkal, és nem fertőztette meg magát.”

Mezopotámiában a Kr. e. II. század derekán a homoszexualitás főbenjáró bűnnek számított. Többek között kasztrálással büntették. Viszont kevésbé tartották elítélendőnek a kultikus homoszexualitást, mint ahogy bármilyen perverz nemi aktust, mivel imádatnak számított. A hettita törvények nem tiltották a homoszexualitást, kivételt csak a vérfertőzés jelentett: „Ha a férfi megerőszakolja saját fiát, halállal lakoljon.”

A Bibliából tudjuk, hogy a Kánaánban élő népek minden visszatartás nélkül gyakorolták a homoszexualitást. A nem kanonizált Énokh 2. könyve szerint már az özönvíz előtt is éltek ezzel a deviáns gyakorlattal. A Misná-irodalom gyűlöletesnek nevezi a homoszexualitást, amit azért kell a legszigorúbb halálbüntetéssel megtorolni, mert gonoszabb a gyilkosságánál. A Talmud későbbi verziói megtiltották a leszbikus nőnek, hogy főpaphoz menjen feleségül, továbbá az a férfi, aki belegeyzett vagy hozzájárult ilyen perverzítások gyakorlásához, annak nem volt joga tanúskodni a bíróságon.” Alexandriai Philón és Josephus Flavius is úgy vélték, hogy a „törvénynek tiltania kellene az ilyen gyakorlatokat... és hasonló törvényeket kellene alkalmaznia minden nemzetnek.”

Az ókori Görögországban igencsak el voltak terjedve ezek a praktikák. Ehhez nagymértékben hozzájárult a görögök narcisztikus tulajdonsága, a férfitest és a vallásuk iránti túlzott

**OSTROM ALATT
A CSALÁD
DANIEL
NIȚULESCU**

**A BIBLIAI CSALÁD-
MODELLT SOSEM ÉRTE
ILYEN HEVES TÁMADÁS,
MINT NAPJAINKBAN.**

EGY DOLOG
KÜZDENI A TOLE-
RANCIA MELLETT,
ÉS EGÉSZEN MÁS
AZÉRT SÍKRA
SZÁLLNI, HOGY
A DENATURÁLT
CSALÁDOK
GYERMEKET
FOGADHASSANAK
ÖRÖKBE, AKIT
PÓTSZÜLŐK
NEVELNEK FEL
EGY AZ ÉDES-
ANYA ÉS ÉDESAPA
ÁLTAL NYÚJTOTT
EGÉSZSÉGES ÉS
KIEGYENSÚLYO-
ZOTT LÉGKÖRTŐL
TELJESEN IDEGEN
KÖRNYEZETBEN.

hódolata. Szerintük az istenek is gyakorolták a szodómiát, és ezzel csak lovat adtak a halandók alá. Némely kutatók szerint a szodómia Kr. e. 1400 körül jelent meg Görögországban. Ugyancsak Krisztus előtt úgy hét századdal, a Lesbosz szigeten élő Szapphó nevű hölgy naplójában számolt be a lányok iránti vonzalmáról. Lesbosz szigetről ered a leszbikusság. A görögöknél a homoszexualitás legelterjedtebb formája a pederasztia – a felnőtt férfiak fiatal fiúk iránti vonzalma – volt. A kifejezés eredetileg arra a nevelésre utalt, amit a fiúgyermeknek kellett kapnia filozófus mestertől. És bár a nevelési módszerhez a pederasztia titkaiba való beavatás is hozzátartozott, mégis tiszteletnek örvendett. A homoszexualitást valósággal intézményesítették a hadseregben, az oktatásban, a családokban, sőt a törvényekben is. A híres görög filozófusok, művészek, költők és vezetők, mint például... Szókratész, Platón, Arisztotelész, homoszexuálisok voltak.

Platón volt az, aki bevezette a köztudatba az androgün-mítoszt, ezzel próbálta igazolni nemi irányultságát. A *Lakoma* című művében említi a híres Arisztophanész ókori komédiaköltő azon állítását, mely szerint kezdetben az ember kettős külsővel rendelkezett: vagyis négy keze és négy lába volt, egyetlen nyakán két külön feje, és minden ember egy-egy gömbbe volt zárva. Mivel az emberek egyre erősebbek lettek, Zeusz főisten megharagudott rájuk, és elrendelte a gömb kettévágását. Az ember így egymástól elkülönülő két fele azóta is egymást keresi. Az így szétválasztott kettős személyekből, akik egyben nők és férfiak is voltak, lettek a különböző neműek (heterogének), azokból pedig, akik kettősségükben vagy csak nők vagy csak férfiak voltak, lettek a „homogének”. És láss csodát, a heterogének és a homogének azóta is azt a lelki párjukat keresik, akikről elszakadtak. Ez remek mítosz, viszont rengeteg kudarcot eredményezett. A spártai hadsereg élvonalában homoszexuális katonák harcoltak, akik együtt akartak meghalni a partnerükkel, lelki társukkal. Úgy hitték, hogy a harcmezőn sokkal nagyobb ereje van annak a katonának, aki mellett ott van a partnere is. Platónnak is az volt a meggyőződése, hogy a férfinak jó, ha a felesége mellett van két-három kisfiú partnere is.

A gyűlöletes magatartásformákat az ókori rómaiak Kr. e. a II. században vették át a görögöktől. Néhány római törvénykönyv valósággal jogerőre emelte a homoszexualitást: *Lex Scantia* (Kr. e. 226.); *First Novella* (538); *Second Novella* (544); stb.

Az egyházatyák határozottan elítélték a szodómiát. Ágoston és Aranyszájú Szent János is egyet-

ért abban, hogy elfogadhatatlan magatartásról van szó. Az egyháztanácsok a negyedik századtól kezdődően rendelkezéseket és törvényeket hoztak a homoszexualitás ellen. A gnosztikusok viszont dualista elméleteket vallottak, mely szerint a test gonosz. Miközben az új hívőknek feleséget kellett tartaniuk, a hit beavatottjainak abban az előjogban volt részük, hogy férfiakkal létesíthettek nemi kapcsolatot. Szerintük az *anthropos* (ember) eredetileg nemtelen volt, és egy gonosz lélek hozta rá a nemiséget.

A keresztény egyház súlyos bűnnek tartotta a homoszexualitást. Nüsszai Gergely szerint a büntetés 9 évnyi vezekléstől akár a teljes kiközösítésig terjedt. A középkorban a homoszexualitás felért az eretnekséggel.

Mindezekén túl azonban a bibliai családmódellet sosem érte ilyen heves támadás, mint napjainkban, amikor denaturált fogalmakat próbálnak bevezetni a család kérdését szabályozó társadalmi normák nyelvezetében. Egy dolog küzdeni a tolerancia mellett, és egészen más azért síkra szállni, hogy a denaturált családok gyermeket fogadhassanak örökbe, akit pótszülők nevelnek fel egy az édesanya és édesapa által nyújtott egészséges és kiegyensúlyozott légkörtől teljesen idegen környezetben.

A liberalizmus és az elvilágiasodás, társulva a homoszexuális közösségek ádáz lobbijával, megteremtette annak lehetőségét, hogy az ilyen elhajlásokat befoglalják a heteroszexualitás zónájának normalitásba. A haladó neomarxizmus egyre erőteljesebben lobbizik a homoszexualitás mellett. Mi következhet még? Merre tart a világunk? Az idén március 11-én elfogadott törvény szerint az európai gyermekeknek jogukban áll sebészi úton nemet változtatniuk a szülők beleegyezése nélkül, sőt a tiltakozásuk ellenére is. Arra bátorítják a gyermekeket, hogy már óvodás kortól kezdődően igyekezzenek nemi szempontból semlegesnek maradni, mígnem majd eldöntik, hogy milyen neműek szeretnének lenni. El tudjátok képzelni, hogy ilyen polgárokkal milyenek lesznek a jövőbeli társadalmi trendek? Miközben Európa és a világ többi része lassan belefut a koronavírus-járványba, vállalkozások mennek tönkre, összeomlik a gazdaság, és riasztó méreteket ölt a munkanélküliek száma, a politikusok titkos napirendet követnek: biztosítani a homoszexuálisok „alapvető” jogait, azt, hogy ők is szülők, anyának és apának nevezhessék magukat, és gyermekeket fogadhassanak örökbe; biztosítani a gyermekek azon jogát, hogy a szülők beleegyezése nélkül is nemet változtathassanak; biztosítani az eutanáziához való jogot, stb.

1453-ban, a Kelet-Római Birodalom bukása előtt, miközben a török sereg elérte Konstantinápolyt, a társadalmi elit megengedte magának, hogy addig megoldatlan, „égető” problémákról vitatkozzék: hány démon fér el egy tűhegyen; vagy, amikor az ember feláll a székről, vajon a lelke is vele tart; vagy, milyen neműek az angyalok, stb. Az erkölcsi romlás okozta résen befurakodott a török sereg, a „flagellum Dei”, az ostor, amely által Isten megpróbálta jobb útra téríteni azokat, akiknek világítaniuk kellett volna. Sokszor nagyon rövid út vezet a birodalmak dicsőségétől a bukásáig.

Sic transit gloria mundi (Europae)! (Így múlik el a világ [Európa] dicsősége!) Kedves protestánsok, Luther forog a sírjában! Felül néhány pillanatra, majd önmaga ver szöveget saját koporsójába, látva, hogy a protestáns világ messze túlhaladta a hét dombon fekvő városban székelő Antikrisztus romlottságát! Nem ezt a világot hagyták ránk a nagy reformátorok. Luther Jézus Krisztus iránti tisztelete és szerénysége folytán kérte hitestvéreit, hogy ne az ő nevét vegyék fel. Neki volt igaza! Európa mai alapjait hős elődeink fektették le. Jól fogalmazott a neves szociológus, Max Weber, amikor kijelentette, hogy a kapitalista lelkület a protestáns erkölcs szülte. De beszélhetünk-e ma még protestáns erkölcsről? Annak eltűnésével el fog illanni a kapitalizmus lelkülete is. A bevándorlók számára Európa azoknak köszönhetően jelenti még az ígért földjét, akiknek ma szegyenkezniük kellene az utódaik miatt! Azok a lépések, amelyeket mindenáron meg akartok tenni, óhatatlanul felgyorsítják a civilizáció végét jelentő időszakot. Talán sosem volt ennyire találó Sztefan cel Mare kissé átfogalmazott kijelentése: „Európa nem a tietek, hanem az utódaitok utódaíé!” Mit gondoltok, mit fognak ők megérni?

A szodómia gyakorlása az özönvíz előtti világ dekadenciájának jele volt, ami előrevetítette Sodoma és Gomora pusztulását. A napjainkban űzött nemi perverziók szintén a világ végének tagadhatatlan jelei. A Biblia ellentmondást nem tűrő módon kijelenti, hogy a szodómia gyakorlói nem örökölhetik Isten országát (1Kor 6:9), függetlenül attól, hogy milyen vádakkal illetik a keresztény értékek védelmezőit, hogy vallási fundamentalistáknak, vagy gondolkodás ellenőrző rendőri szervek ügynökeinek tartják őket. Eltekintve attól a véleményről, miszerint a homoszexualitás pszichoszomatikus rendellenesség, amit különböző környezeti tényezők is kiválthatnak, de főleg a személyes választás vagy az élvhajzás, 3Móz 18:22 verse határozottan kijelenti: „Férfiúval ne hálj úgy, amint asszonnyal hálnak: utálatosság az.” Isten elpusztította a Kánaánban lakó népeket,

mert színültig töltötték a törvénytelenység poharát. Izraelben a szodómia jelenléte pontos fokmérője volt a trónon ülő király erkölcsének. Valahányszor Isten embere került a trónra, a fajtalankodókat kiűzték az országból (1Kir 22:47). „És valának férfi paráznák is az országban, és cselekedének a pogányok minden utálatos vétkei szerint, akiket az Úr kiűzött volt az Izrael fiai előtt” (1Kir 14:24). Ez a szöveg a kultikus homoszexuálisokra, parázna férfiakra és nőkre utal, akik a templomokban a termékenység kultuszának hódoltak.

Hogyan kellene viszonyulnunk ezekhez a személyekhez? 2017 áprilisában az Adventista Egyház arra buzdított a transzszexualitással kapcsolatos nyilatkozatában, hogy tekintsünk rájuk „méltósággal és tisztelettel”, és „amely pillanatban a házasságra és a nemiségre vonatkozó bibliai elvek alapján rendezik az életüket, ők is az Adventista Egyház tagjaivá válhatnak”.⁵

Korunk társadalmának szexualitással kapcsolatos sötét gondolkodásmódja nem tesz egyebet, mint még közelebb hozza az emberi civilizáció végét, és „boldog reménységünk” teljesedését: Urunk, Jézus Krisztus visszajövetelét! ■

A BIBLIA ELLENTMONDÁST NEM TŰRŐ MÓDON KIJELENTI, HOGY A SZODÓMIA GYAKORLÓI NEM ÖRÖKÖLHETIK ISTEN ORSZÁGÁT, FÜGGETLENÜL ATTÓL, HOGY A KERESZTÉNY ÉRTÉKEK VÉDELMEZŐI ELLEN MILYEN VÁDAKAT FOGALMAZNAK MEG.

1. <https://www.theguardian.com/society/2015/apr/05/10-per-cent-population-gay-alfred-kinsey-statistics>
2. <https://williamsinstitute.law.ucla.edu/publications/how-many-people-lgbt/>
3. <https://www.dailymail.co.uk/news/article-9262007/Academics-Australian-National-University-told-staff-stop-using-word-mother.html>
4. Az alábbi sorok rövid összefoglalását képezik Ekkehardt Mueller az Egyesült Államok Bibliakutató Intézetének a honlapján megjelent cikkének. <https://adventistbiblicalresearch.org/materials/homosexuality-in-history/>
5. <https://www.hrc.org/resources/stances-of-faiths-on-lgbt-issues-seventh-day-adventist-church>, és lásd még: <https://www.adventist.org/official-statements/homosexuality/>.

Daniel Nițulescu, lekipásztor, a történelemtudományok doktora, a Munténiai Egyházterület Külmiszó Osztályának igazgatója

A JÓTÉKONY MAGÁNY

„Jöjjetek velem, csak ti magatok egy lakatlan helyre, és pihenjete meg egy kissé!”
(Márk 6:31)

Elégge zsúfolt nap volt az, amelyen Jézus ezt kijelentette. Ám nem csak a nap volt terhelt, hanem a teljes korábbi időszak. Az evangélium beszámolója szerint Jézus előbb Názáretben szolgált, és bár csodálkoztak a bölcsességén, a szolgálatát az ottaniak lekicsinyelték, hisz csupán egy egyszerű ácsmester fia volt. Ezt követően továbbállt, és a környező galileai falvakban tevékenykedett. Hamarosan elküldte a tizenkettőt is, hogy a maguk során hirdessék az evangéliumot, és jöjjenek az emberekkel.

Mialatt a tanítványok saját küldetésüket végezték, tragédia történt Jézus közeli rokonságában: unokatestvérét, az útkészítőt, a pusztában kiáltó szót, amely ugyanazt a megtérést hirdette, mint maga a Megváltó, Keresztelő Jánost lefejezték. Amikor Jézus erről értesült, hajón elutazott egy lakatlan helyre, hogy egyedül lehessen (Máté 14:14). Bár az evangélisták leírása nem teljesen egyértelmű, mégis kivehető, hogy ekkortájt érték vissza a tanítványok a küldetésükből. Gyalogszerrel utaztak, nem lehet tudni, mekkora távolságot tettek meg, fáradtak voltak és éhesek, mert enni sem volt idejük a Jézushoz érkező sokaság miatt, és talán beszámolni sem tudtak rendesen arról, hogy mi is történt velük küldetésük ideje alatt.

Itt szövődik össze az, amit a két evangélista ír, hogy Jézus János halálának hírére hallva, magányra vágott, ám ebbe a magányba befoglalta a tanítványait is. Lukács szerint elhajóztak Betsaidába (jelentése: a halászat háza, Fülöp, Péter és András származási helye), amely település a Kinneret¹ tó észak-keleti partján feküdt. Halászfalu volt, amely már Heródes fennhatóságán kívül esett, a Biblia által pogányok Galileájának nevezett terület legszélére, Manassé területének határvonalára. Talán azzal is magyarázható a helyválasztás, hogy Heródes értesül Jézus munkájáról, és azt véli, János támadt fel, így Jézus a helytartó hatáskörén kívülre vágyik távozni. Az Írás arra is enged következtetni, hogy Jézus nem a településre szándékozik kikötni a tanítványaival, hanem egy lakatlan, pusztaság helyre, ahol egymaguk lehetnek és pihenhetnek. Letörölhetik az út porát, éhségüket engesztelhetik, és hosszasan elbeszélgethetnek a Mesterükkel, elújságolhatják, hogyan dolgozott általuk Isten Lelke. Márk evangélista azonban arra enged következtetni, hogy nem Betsaidában² kötöttek ki, hanem valahol lakatlan helyen, és csupán később hajóztak Jézus parancsára oda (Márk 6:45) – de erről többet később.

Érkezésüket az emberek észrevették, és összesereglett egy jókora tömeg. Bár fáradtak és éhesek voltak, Jézust meg az unokatestvére elvesztésének gondolata is foglalkoztathatta, és az is, hogy nem-sokára ő maga is hasonló sorsra jut, az evangélium szerint a Megváltó megszánta a pásztor nélküli juhokra emlékeztető sokaságot, és tanítani, gyógyítani kezdte őket.

Az idő lassan már későre járt, a tanítványok is már fokozottan kimerültek voltak, hisz aznap gyalogoltak, éheztek, áteveztek a Galileai tengeren, segítettek a tömeg szolgálatában, amely a maga során is már éhes volt, és elérkezett az ideje annak, hogy hazamenjenek. Ám a napnak

és a vele együtt járó feladatok sorának még korántsem volt itt a vége. Jézus újabb csodára készült, és a tanítványok fontos részt vállaltak annak kivitelezésében. Ötezer férfi, meg a velük levő gyerekek és asszonyok megvendégelése következett. Ki kellett hordani az ételt, majd össze kellett szedni a maradékokat. Ekkorra már igazán eltelt az idő, és Jézus azonnal sürgetni kezdte a tanítványokat, hogy szálljanak hajóba, és evezzenek át a tengeren Betsaidába.³

Amikor évekkorábban Izraelben jártunk, alkalmunk nyílt egy rövid hajóútra a Galileai tengeren. Mivel ez a tenger igazán csak egy nagyobb tó⁴, megkérdeztük a hajósokat, hogyan lehetséges, hogy egy ekkora méretű tavon veszélyes vihar keletkezzen. Akkor megtudtuk, hogy a vihart egy északi szél okozza, amely a Hermon hegyétől érkezik, amely a tótól légvonalban kb. 60 km-re északra fekszik. A Hermon hegye 2814 m magas, mialatt a Galileai tenger 212 m-rel a tengerszint alatt van. A hegyről hideg levegő árad a több mint 3000 m-rel alacsonyabban fekvő tó meleg vizének felszínére, és ez egy veszélyes légmozgást okoz. A hajósok szerint a tengeren tartózkodóknak mindössze fél órájuk marad a menekülésre, a szél feltámadta után. Ha nem sikerült addig partra szállni, akkor a vihar életveszélybe sodorhatja őket.⁵ A tanítványok helyzete ráadásul még nehezebb volt, hisz az evangéliumok leírják, elenszéllal harcoltak. Ez nagyon is érthető, hisz Márk szerint Betsaida felé küldte őket Jézus. Elhelyezkedéséből adódóan, a hermoni szél mindig Betsaida felől fúj, hisz azon a völgyön keresztül áramlott be a hideg levegő, amelyen a Jordán (három ága) beömlik a Galileai tengerbe, Betsaida mellett. Magyarul a tanítványok szembe eveztek a viharral. A márkai leírás szerint csak később érzékelnek Betsaidába (Mk 8:22).

Jézus a sokaság elbocsátása után egyedül maradt a parton. Idő teltével látta, hogy a tanítványok a viharral küzdenek, így valamikor hajnali 3 óra után (a negyedik órváltáskor) a tengeren járva a tanítványokhoz ment. Ekkor került sor Máté szerint Péter vízen járására is. Ugyanakkor két szinoptikus szerint Jézus megérkezése azonnal lecsendesítette a tengert, míg János szerint, ahogy Jézus megérkezett, a hajó (csónak) egyből a parton termett. Márk beszámolója alapján, Betsaida helyett a tanítványok Genezáretben kötnek ki, amely valószínűleg az észak-nyugati partszakaszt jelenti, János szerint meg Kapernaumot.

Reggel korán megérkeztek, ám amint partra szálltak, a sokaság azonnal felismerte Jézust és köré sereglett. Betegeiket hozzá hozták, és bár-

merre járt, mindenhol feladatot adtak neki. János beszámolója szerint, akik azelőtt nap este ettek a kenyérből és a halból, azok is addig keresték, míg megtalálták Jézust és melléje szegődtek. Ám az utóbbiak, Jézus mondása alapján, csak azért jöttek, mert ettek és jóllaktak, és aznapi szavai nyomán sokan elhagyták őt a tanítványok közül. Ráadásul a két szinoptikus, Máté és Márk feljegyzése szerint még a farizeusok és az írástudók is körülvették őt, és a tanítványok tisztálkodási szokásaival kapcsolatosan nyaggatták.

Nos, miért ecseteltem az eseményeket ennyire részletesen? Ha visszatekerjük a filmet, észre fogjuk venni, hogy a tanítványok visszagyalogoltak missziós küldetésükből, étlen, fáradtan áteveztek egy helyre, ahol Jézus a nap további részében tanított és gyógyított. Ezt követően megvendégelték a sokaságot, összegyűjtötték a maradékot, majd Jézus parancsára újra eveztek, ezúttal széllel szemben és viharban. Mire partra értek, újra sokaság vette körül őket, újra munka, újra feladat, és ráadásul még a nép vezetői is piszkálódtak velük. És sorolhatnám tovább. Minden joggal elmondhatjuk, hogy a tanítványok ki voltak merülve! Ugyanakkor, bár Istennek és embereknek szolgáltak, elmaradt az, amire Jézus hívta őket: hogy Jézussal magukra legyenek.

Meggyőződése, hogy te, aki olvasod ezt a cikket, nagy valószínűséggel éltél át már ilyet. Mi, hívőkként, életünket arra áldozzuk, hogy Istent és embertársainkat szolgáljuk. Mégis ennek égisze alatt nagyon gyakran elmarad, vagy siváran van jelen annak a meghívásnak a megvalósítása, amellyel a cikket kezdtük: csak én és Jézus, magunkra, együtt.

Ahogy az idő telik, az emberek életéből egyre inkább elfogy a csend és a magány. Talán már azt is ki lehetne joggal jelenteni: sokan lehet, félünk a magánytól. Ahogy egy kicsit csend van, bekapcsoljuk a tévét, a számítógépet, a rádiót. Lehet, zenét hallgatunk, vagy ha a mai meg a tegnapi generáció tagjai vagyunk, akkor minden szabad percet elütünk azzal, hogy a mobiltelefont babráljuk. Minden csatornán csak a zaj, a foglalkoztatás, a szocializálás ömlik. A XXI. század emberének nem jut a magányból. Pedig a magány a találkozási hely Istennel!

A gonosz még Jézus és a tanítványok idejében is mindent elkövetett annak érdekében, hogy ne jusson idő Istennel csendben lenni és a Megváltó

ELCSENDESEDÉS ISTENNEL BARABÁS ZSOLT ADORJÁN

**KELL A MAGÁNY, KELL
AZ EGYEDÜLLÉT, KELL
AZ ELCSENDESEDÉS
ISTENNEL. KELL IDŐ, HOGY
MAGUNKBA SZÁLLJUNK,
HOGY ELMÉLKEDJÜNK,
ÉS LETISZTULJANAK
AZ ÉLETÜNK DOLGAI.
FÉLRE KELL VONUL-
NUNK TEREMTŐNKKEL.**

kizárólagos társaságát élvezni. Ne legyen olyan, hogy csak ti/te és Ő! Jöjjön a tömeg, a feladat, a munka, nem számít, ha nemes is! Csak legyen tumultus, láрма, zsúfoltság, hogy ne tudj magadba szállni. Jézus a saját életében észrevette ezt, és kényszerítette a tanítványokat, hogy menjenek. Elküldte a sokaságot is, és egymaga maradt a parton az Atya társaságában.

Ahogy egy akkumulátort sem lehet csak folyton használni töltés nélkül, úgy a lelki dolgokat sem lehet végezni anélkül, hogy lelkileg feltöltődnénk az élet Forrásánál. Ehhez viszont szükség van arra, hogy az ember kizárólagos figyelmet kölcsönözzön Megváltójának. Talán találó egyik ifjúsági énekünk szövege: „Ha napjában csak egyszer kicsit elcsendesednél, és egyedül Istennel kicsit csendben lennél, kérdések oldódának, balzsam hullna sebedre, ez a csendesség lenne út az életre.”

Kell a magány, kell az egyedüllét, kell az elcsendesedés Istennel. Kell idő, hogy magunkba szálljunk, hogy elmélkedjünk, és letisztuljanak az életünk dolgai. Le kell lassítanunk a rohanást, el kell hallgattatnunk a mindenféle információk, hangok özönét, félre kell vonulnunk Teremtőnkkel.

A homloklebe nyünk működésével kapcsolatosan az utóbbi évtizedek komoly és létfontosságú áttöréseket hoztak. Mára már tudjuk, hogy személyiségünket, erkölcsünket, hitünket és a döntéseinket agyunk elülső része határozza meg. Ugyanakkor tudjuk azt is, hogy az élvezeti cikkek, mint pl. az alkohol, a dohány, a kábítószer, a koffein, a szerencsejátékok, a pornográfia, a különböző extrém tevékenységek, a cukor fogyasztása, a zene – és mások – komoly, olykor módosító, bénító vagy korlátozó hatást gyakorolnak agyunk e területére. Az a tény ugyanakkor, hogy figyelmünk folyton elterelődik valamire, hogy nem tudunk egy feladatot zavaró tényezők jelenléte nélkül elvégezni, és hogy drámaian megnőtt a naponta meghozandó – fontos vagy kevésbé fontos – döntések száma, lassan képtelenné tesz bennünket azok értelemeszerű meghozatalára. Agyi képességeink ízekre szaggattnak az apró állásfoglalások elvárásai alatt, hisz minden információ jogot követel a homloklebe nyünk véleményeiből. Ez pedig, mialatt megdolgozza személyiségünket, szétcincálja a lelkiségünket is.

Albert Einstein sokat adott arra, hogy egymaga legyen és elemezze a gondolatait. Nicola Tesla, a híres felfedező a magányt tartotta az ötletek és innováció színterének. Pablo Picasso szerint nem létezik minőségi munka a magány nélkül. És sorolhatnám tovább.

Tisztelt olvasó, nincs lelkiség csendes magány nélkül, hisz ez az a hely, ahol a Megváltó megjelenik. A csend az a hely, amelyben a Zsoltárossal⁶ együtt elmélázunk, hogy micsoda az ember és kicsoda a sze-

rető Isten. Itt tekinthetjük át életünket, rendezhetjük dolgainkat Istennel, itt tervezhetünk, és itt gondolhatunk a megváltásunk jövőjére.

Tegyünk tehát félre időt egyedüllétre, és tekintünk rá úgy, mint az élet szerves és elengedhetetlen alkotóelemére. Ha elfelejtünk egyedül lenni, állítsunk be emlékeztetőt a telefonunkon, ragasszunk cetliket lakásunk látható zugaira. Kérjük meg társunkat, hogy hagyjon időt egymagunkban lenni minden nap, legalább egy keveset. Zárjuk le a telefont! Húzdjunk kissé félre a társadalomtól. Sétáljunk a természetben. Tökéljük el, hogy a reggeli és az estéli csend az Istent illeti meg minden nap! Értsük meg, hogy a gonosz ádázul küzd ez ellen, mert tudja, hogy ez a mi igazi és egyedüli védőbástyánk. Ugyanakkor tudni kell azt is, hogy aki nem tanul meg ezen a világon Isten társaságában élni, nem fog megtanulni sosem. Énok is itt tanulta ezt meg, minden hithőst Isten egyedüllétben szólított meg, a tanítványok tanítását is a természetben végezte.⁷

Végezetül Ellen G. White szavaival zárnám a gondolatok sorát Jézus életéről: „Úgy tűnt, hogy elkülönül az emberektől. Akkor voltak boldog órái, ha egyedül volt a természettel és Istennel... A hajnal gyakran félreeső helyen találta, elmélkedve, az írásokat kutatva vagy imádkozva. E csendes órák után visszatért otthonába, hogy végezze kötelességeit, és példát adjon a türelmes munkára.”⁸ „Szerette a természet tájait. Minden csendes, visszavonulásra alkalmas hely szent templom volt számára.”⁹

Kedves olvasó, légy a csend templomának rendszeres látogatója! ■

1. Más szóval Genezáret, a héber *kinor* – hegedű – szóból származik, és a Galileai vagy Tibériás-tenger alakját írja le, amely egy lant formájával rendelkezik.

2. Lukács az egyedüli, aki ezt megemlíti, és ellentmondásos a márkai feljegyzéssel, aki szerint lakatlan helyre hajóztak, és a megvendégelés helyszínéről Jézus Betsaidába utasítja őket.

3. Itt az evangélisták leírása ködös, hisz János azt állítja, hogy Kapernaumban kötöttek ki és nem Betsaidában. Ezt viszont a későbbiekben tisztázzuk.

4. 3,6-szor kisebb, mint a Balaton, és 5-ször nagyobb, mint a Békási tó.

5. A XVII. században Rembrandt nagyon valóságosan foglalta olajba a tanítványok küzdelmét a hullámokkal.

6. Zsolt 8:4-10.

7. *Jézus élete*, 291 old.

8. *Idem*. 90 old.

9. *Idem*. 290 old.

SÁFÁRSÁG: KÉNYSZER, ALKU VAGY HÁLA?

A mikor Jézus a földön járt, forradalmasította a szombat-ünneplés és a tizedfizetés gyakorlatát.

Mi fontosabb? Szentnek lenni szombaton, vagy futtában búzát „csépelni” a mezőn? Tizedet adni a mentából és a kaporból, vagy két fillért adományozni? Vajon erről szól a sáfárság?

Mindig ott van a gyülekezetben. Lelkiismeretesen adja a tizedet, mégis jóakarattal mondogatja – még a fiatalok előtt is –, hogy „tudja ő, hogyan osztják el a pénzt az egyházterületnél.”

Nem tagja az Adventista Egyháznak. Jól menő vállalkozása van, amit saját tapasztalata alapján épített fel. Egyik barátja elmondta neki, miként gyarapíthatja a bankszámláját úgy, hogy a lelkiismerete tiszta maradjon. Észrevette, hogy ha tizedet fizet, jobb ötletei támadnak, és a munkát is úgy tudja megszervezni, hogy ne ériék veszteségek.

85 éves, és a legkisebb tized befizetésének bajnoka: 3 lej (a pénztáros szolt is neki, hogy többé ilyen kis összeget ne tegyen a tizedborítékba). De ha 30 lejt kapott egy jóindulatú szomszédasszonytól, akkor „hogy ne adna hálát érte Istennek?”

Három példa, ugyanaz a cselekedet, eltérő indítékok.

Akkor szembesültem a tagok elégedetlenségével a tized felhasználására vonatkozóan, amikor elkezdtem lelkipásztori munkámat. Arra gon-

doltam, ha vezető lennék, külön dossziét vezetnék a számlákkal, amelyeket aztán a gyülekezetek rendelkezésére bocsátanék. Meg voltam győződve, hogy az átláthatóság jelenti a megoldást, ami az embereket is mentesítené a kényszer érzésétől.

Szintén abban az időszakban készítettem prédikációt 5Móz alapján: „Áldás, ha engedelmes leszel; átok, ha engedetlen leszel.” A prédikációban vizuálisan is igyekeztem bemutatni a Garizim és az Ebál hegyet. Akkor nem fogtam fel, hogy lényegében arra tanítottam a tagokat, hogy ezt az imádati aktust egyszerű alku tárgyaként értelmezzék.

De mihez kezdünk Jézus Krisztus dicsérő szavaival: „Bizony mondom néktek, hogy ez a szegény özvegyasszony többet vetett, hogy nem mind a többi...” Kinek is adott? Azoknak, akik a templomot latrok barlangjává tették? Uram, hogyan dicsérhetnél meg egy ilyen balga tékozlást? Ahe-lyett, hogy tanítványaidat arra bátorítottad volna, hogy a tizedüket adják az özvegyeknek, te inkább megdicsérted az özvegyasszonyt, aki az utolsó fillért is odaadta a bűnös kalmároknak, akik gúnyt űznek a művekből? Azt várod el tőlünk, hogy bizonyos lakások felújítását és drága ruhák megvásárlását támogassuk?

A vagyonukból adtak tizedet, azonban nem párosítottak hozzá irgalmat és hűséget, ezért nem érdemeltek többet egy „Jaj néktek!” megjegyzésnél.

Igaz, hogy Isten megjutalmazza a hitet, viszont miért elégednénk meg közönséges áldásokkal, ha rendelkezésünkre áll az ígéret, hogy mindent azon felül megad nekünk?

Miért fizessék tizedet? A mű előrehaladása végett? A szolgáltattevők fizetésének biztosítása érdekében? Igen, azonban ezek csak másodlagos tényezők. Mi azért adományozunk, mert előbb Isten adott nekünk.

A sáfárság szíved választását kéri. Mi a te válaszod? ■

**IGAZI
HÁLA
CIPRIAN
ŞANDRU**

**MIÉRT FIZESSEK
TIZEDET? A MŰ
ELŐREHALADÁSA
VÉGETT? A SZOL-
GÁLTATTEVŐK FIZE-
TÉSÉNEK BIZTOSÍ-
TÁSA ÉRDEKÉBEN?
IGEN, AZONBAN
EZEK CSAK MÁSOD-
LAGOS TÉNYEZŐK.
MI AZÉRT ADOMÁ-
NYOZUNK, MERT
ELŐBB ISTEN
ADOTT NEKÜNK.**

„A JÖVEVÉNYEKKÉNT ÉLŐ VÁLASZTOTTAKHOZ...”

NEKÜNK KELL
ÉSZREVENNÜNK,
MAJD HOZZÁJÁ-
RULNUNK AHHOZ,
HOGY MÁSOK IS
ÉSZREVEGYÉK:
A BEVÁNDORLÓK
ÉS A MENEKÜLTEK
NEM CSAK EGY
MEGOLDANDÓ
PROBLÉMÁT
JELENTENEK,
HANEM ŐK
A TESTVÉREINK,
AKIKET BE KELL
FOGADNUNK, ÉS
AKIKET TISZ-
TELNÜNK, SZE-
RETNÜNK KELL.

Azért immár nem vagytok jövevények és zsel-lérek, hanem polgártársai a szenteknek és cselédei az Istennek” (Ef 2:19). Korunkban, amit nevezhetünk a népvándorlás korszakának is, nagyon sok ártatlan ember esik a „nagy család”, vagyis a politikai hatalmak által ígért „jólét” csapdájába. Pedig mindez nem több az egyre zül-löttebb és hanyatlóbb világ által hirdetett illúzió-nál. Az Új Föld megszületésének fájdalmai évről évre egyre jobban érezhetőek. Megszámálhatatlan embertömegek keresik a jobb, számukra pa-radicsomi életkörülményeket. A legtöbbjük szá-mára az egykor hazának és otthonnak nevezett föld a pokol előszobájává vált. Következésképpen elindulnak egy olyan „éden” felé, amely megke-rülhetetlenül alulmúlja várakozásaikat. Sok eset-ben épp kényelmetlennek tűnő jelenlétük járul hozzá a fejlődés mítoszának megdőléséhez, ame-lyet egy ideje mások kizsákmányolására építet-tek fel egyesegek. „Nekünk kell észrevennünk, majd hozzájárulnunk ahhoz, hogy mások is észreve-gyék: a bevándorlók és a menekültek nem csak egy megoldandó problémát jelentenek, hanem ők a testvéreink, akiket be kell fogadnunk, és akiket tisztelnünk, szeretnünk kell. Ez olyan lehetőség, amit a Gondviselés kínál fel számunkra, hogy to-vább építhessük a társadalmat, a tökéletesebb de-mokráciát, az egységesebb hazát, a testvériségre épülő világot, a nyitottabb, evangéliumibb keresz-tény közösséget.”¹

Egy menekült gyermek története

A most 10 éves Alia jelenleg a libanoni Damour-ban él, de a szíriai Aleppóból származik, ahonnan a háborús helyzet miatt 7 éves korában el kellett menekülnie. Gyermekkora első szakaszának em-lékei horrorfilmbe illőek, végig fogják kísérni, sőt befolyással lesznek egész életére. Íme, rövid be-számolója:

„A Szíriával kapcsolatos utolsó emlékeim közé tartozik az, amikor édesanyám elvitt bennünket a nagyszülőkhöz. Az utcán emberi holttestek he-vertek. Láttam fej, láb vagy kéz nélküli tetemeteket. Annnyira sokkolt a látvány, hogy nem tudtam ab-bahagyni a sírást. Nagytatám azzal próbált meg-vigasztalni, hogy a holtak rossz emberek voltak, de ez sem nyugtatott meg igazán. Még ha egye-

sek gonoszak is tartották őket, akkor is emberi lényekről volt szó, akik az úton hevertek, élettele-nül! Szíriában maradt az egyik barátom, Rou’a is. Nagyon szeretnék találkozni vele, hogy együtt jár-hassunk iskolába. Sokat játszottunk a kutyámmal, Atarival, akit sajnos nem hozhattam magammal. Volt néhány galambom is, az egyik pár épp fióká-kat költött. Őket gondoztam, ettettem. Aggódom érettük, és azért imádkozom, hogy valaki viselje gondjukat. Itt azonban van egy kiscicám, akit na-gyon szeretek! Különösen vágyom már haza. Re-mélem, egy napon majd visszatérhetek, és min-den olyan lesz, mint korábban.”²

Alia rövid története csak egy a több tízmillió szomorú történet közül. A világon több mint 70 millió ember van, aki nem a „hazájában” él. Eze-ket a menekülteket az üldözés és a terror kény-szerítette szülőhazájuk elhagyására. Elveszítették családtagjaikat, barátaikat, javaikat és otthonukat.

Naponta átlagosan 42.500 ember hagyja el ott-honát, védelmet keresve az országhatáron, vagy idegen országokban. Csak az elmúlt évben 13,9 millió személynek kellett idegenben menedéket keresnie. A szíriai polgárháború napjaink egyik legsúlyosabb humanitárius válságát okozta. Több mint 11 millió szíriai, vagyis az ország lakosságá-nak 45%-a kényszerült otthona elhagyására. Nem téveszthetjük szem elől az alábbi statisztikai ada-tot sem: a világon a menekültek 86%-a szegény vagy fejlődő országokba került át. A fejlett vagy gazdag államok elutasítják a bevándorlókat, el-lenségesen viszonyulnak hozzájuk, és fajgyűlölő politikát folytatnak, ezzel bátorítva saját állam-polgáraikat is a bevándorlók elleni magatartásra.

A kenyai Dabaab helységben található a világ legnagyobb menekülttábora: több mint 329.000 ember él itt. A potenciális biztonsági kockázat miatt azonban a hatóságok azzal fenyegetőznek, hogy bezárják a táborát. A világon élő 20 millió menekült 51%-a 18 év alatti gyermek, ami azt je-lenti, hogy a második világháború óta most kény-szerült a legtöbb kiskorú arra, hogy menekülttá-borban vagy idegenben éljen.³

„Szeressed őt, mint magadat!”

Mózes első könyvéből tudjuk, hogy Isten szö-vetséget kötött egy Ábrahám nevezetű pogány

személlyel (1Móz 12), földet, utódokat és áldást ígérve neki. Azonban ahhoz, hogy áldásban részesülhessen, Ábrahámnak el kellett hagynia a kényelmes várost, ahol lakott, és életének hátralevő részére vállalnia kellett a vándor életet. Leszármazottai, Izsák és Jákob szintén egész életükön át vándoroltak az Ígéret Földje felé. Jákob utódai később Egyiptomba kerültek, ahol 430 éves rabszolgasors várt rájuk. Vagyis bevándorlók lettek, akikkel a legkegyetlenebb módon bántak az egyiptomiak.

Mindezek mellett a nehézségek Isten Izraelre vonatkozó tervének részét képezték. Amikor Isten szövetséget kötött Ábrahámmal, már tudta, hogy utódai ebben a bánásmódban fognak részesülni, hogy idegenekként fognak élni Egyiptomban, akiket majd az ország népe megvet és elutasít (1Móz 15:13). A bevándorló státusz általánossá vált az ótestamentumi Izrael számára, a Biblia írói ezért is használják gyakran Isten népére vonatkozóan a „גֵר - ger” kifejezést. A legtöbb fordítás a „jövevény”, „idegen” vagy „vándor” megfogalmazást használja, azonban a „bevándorló” kifejezés adja vissza a legpontosabban a szövetség ótestamentumi közösségének valóságát, hányattatását (1Móz 15:13).⁴

Miután megszabadultak Egyiptomból, újabb vándorlás várt rájuk. Kánaán felé utazva Isten bemutatta nekik a törvényt, amelyben határozott kijelentéseket adott a bevándorlókhoz és az idegenekhez való viszonyulásukra vonatkozóan. E törvények által láthatjuk, hogy Isten szeretetet és gondoskodást tanúsít a bevándorlók iránt, következőképpen azt várta el az izraelitáktól, hogy ők is szeretettel és jószággal viszonyuljanak a jövevényekhez, és ne úgy, ahogy velük bántak Egyiptomban (2Móz 22:21; 5Móz 23:7). Szeretniük kellett a jövevényeket, gondosodniuk kellett róluk, mint ahogy a többi sebezhető embercsoportról is, mint például az árvákról és az özvegyekről (5Móz 10:18). Sőt, mi több, a törvény határozottan kimondta, hogy a jövevényt úgy kellett elfogadni, mint a bennszülöttet: „Olyan legyen néktek a jövevény, aki nálatok tartózkodik, mintha közületek való bennszülött volna, és szeressed azt, mint magadat, mert jövevények voltatok Egyiptom földén. Én vagyok az Úr, a ti Istenetek” (3Móz 19:33). Ezeknek az embereknek joguk volt a tisztességes munkához (5Móz 24:14), és a szombati nyugalomhoz is (2Móz 20:10).

Érdemes megjegyezni, hogy a bibliai történelem később feljegyzi azt is, hogy Izrael az idők során nem tartotta be a törvény ezen előírásait, hanem igazságtalanul és kegyetlenül bánt a beván-

dorlókcal. Maguk a próféták is tiltakoztak a rossz bánásmód miatt, amit Izrael a jövevényekkel szemben alkalmazott (Ez 22:7-9; Mal 3:5). Az izraeliták nyilvánvaló visszaélései képezték későbbi száműzetésük egyik legfőbb okát.

„A jövevényekként élő választottakhoz...”

Péter figyelmezteti olvasóit a jelenlegi állapotokra vonatkozóan, és a választottakat jövevényeknek (1Pt 1:1), később pedig idegeneknek és vándoroknak nevezi (2:11). E kifejezés alatt általában olyan személy értendő, aki vagy önszántából, vagy kényszerűségből idegen földön él. Péter ezzel azt próbálja hangsúlyozni, hogy Krisztus követői, a keresztyének úgy élnek a világban, mint jövevények, akik várják az igazi otthonba való belépést (1Pt 1:4; 2Pt 3).

Róma nem volt az otthonuk. Ők egy olyan eljövendő világ polgárai voltak, amelynek Jézus a Királya. Emiatt furcsának tűnhettek, hiszen a Jézus iránti hűségük azt is feltételezte, hogy megtartóztatják magukat a világ lakosainak bűnös magatartásától (1Pt 4:4), és ezért válnak üldözöttekké (1Pt 4:12).

Pál apostol a Zsidókhoz írt levelében felsorolja a hit legjelentősebb hőseit. Levonja a következtést, hogy miért is lettek ők a kiválasztottak: „Hitben haltak meg mindezek, nem nyerve meg az ígéretek, hanem csak távolról látva és üdvözölve azokat, és vallást tevén arról, hogy idegenek és vándorok a földön. Mert akik így szólnak, nyilván jelentik, hogy hazát keresnek. És hogyha eszükbe jutott volna az, amelyből kijöttek, volt volna idejük a visszatérésre. Így azonban jobb után vágyódnak, tudniillik mennyei után; azért nem szégyenli őket az Isten, hogy Istenüknek neveztessék, mert készített nekik várost” (Zsid 11:13-16).

Megfigyelhetjük, hogy Pál ugyanazt a felfogást hangsúlyozza, mint Péter, amikor Isten földi gyermekeiről beszél: jövevények és vándorok, jobb hazát kereső menekültek. Hát nem ezt keres minden menekült?

Jézus – a tegnap, a ma és a holnap Menekültje

A bevándorlók, menekültek szívét legjobban Jézus ismeri. Tud a gyötrelmeikről, könnyeikről és az őket ért bánásmódról. János apostol a következő megrendítő dologról tesz bizonyosságot Jézus első eljövételével kapcsolatosan: „Az övéi közé jöve, és az övéi nem fogadák be őt.” Az összes evangélista beszámol a kor barátságtalan, sőt gonosz magatartásáról, ami végül Krisztus kereszthalálához vezetett. Jézus földi élete ezenfelül arról

**KERESZTÉNY
ÖNZETLENSÉG
DANIEL
BOTA**

**ÚGY SZERESSÉTEK
FELEBARÁTAITOKAT,
MINT SAJÁT
MAGATOKAT.**

is beszél, hogy az ember még a hozzá hasonló személyt sem képes elfogadni, hát még azt, aki nem olyan, mint ő. Helytelenül „jobbna”, „szentebbnek”, „igazságosabbnak”, „az igazság birtoklójának”, „különlegesnek” képzeljük magunkat a bőrünk színe, vallási neveltetésünk, társadalmi vagy anyagi helyzetünk, esetleg képzettségünk miatt, és lenézzük azokat, akik nem hasonlítanak hozzánk, vagy nem a nemzetünkhöz és a kultúránkhöz tartoznak.

Jézus tudja, milyen érzés megvetéssel élni, milyen, ha furcsának, eretneknek, sőt veszélyesnek tartanak arra a népre nézve, amelyben ideiglenesen élünk. Emlékeztek még a papok, de különösen Kajafás szavaira? „Egybe gyűjték azért a papi fejedelmek és a farizeusok a főtanácsot, és mondanak: Mit cselekedjünk? Mert ez az ember sok csodát művel. Ha ekképpen hagyjuk őt, mindenki hinni fog ő benne: és eljönnek majd a rómaiak, és elveszik tőlünk mind e helyet, mind e népet. Egy pedig ő közülük, Kajafás, aki főpap vala abban az esztendőben, monda nékik: Ti semmit sem tudtok. Meg sem gondoljátok, hogy jobb nékünk, hogy egy ember haljon meg a népért, és az egész nép el ne vesszen” (Jn 11:47-50).

Éberén élnek emlékezetemben a romániai polgárok (és nemcsak) kifejezett félelmei és ki-

jelentései a menekültválság kirobbanásának idején. Úton-útfélen arról beszéltek, hogy a szíriai menekülteket nem kellene befogadnunk, mert ők valószínűleg álruhába bújt terroristák, akiknek határozott céljuk Európát és országunkat az iszlám igájába hajtani. A média hamar felkapott néhány németországi incidenst, amely során a bevándorlók boltokat rongáltak meg, s ezzel lényegében kiváltották több tízmillió európai idegengyűlöletét.

A valóság azonban nagyon távol áll a tendenciózus sajtóhírektől. Abban az előjogban volt részem, hogy a Romániai ADRA igazgatója, Robert Georgescu meghívott a Szerbiai ADRA menekültközpontjába. Azon túl, hogy olyan emberekkel találkoztam, akik attól rettegnek, hogy visszaküldik őket oda, ahonnan eljöttek, vagyis a szörnyűségek színhelyére, valószínűleg ezek az emberek szeretnének dolgozni, és valamit megvalósítani azokban az országokban, amelyeket sosem nevezhetnek a sajátjuknak. Láttam gyermekeket, akik örültek annak, hogy jobb körülmények között élhetik a mindennapjaikat, mert szeretetteljes ADRA-önkéntesek veszik körül őket, akik jóindulattal, tisztelettel és odaadással viszonyulnak hozzájuk.

A menekültek a testvéreink, akiket szintén Isten teremtett, és akiket hozzánk hasonlóan sze-

ret és vágyva vár az égi honban, ahol többé nem leszünk jövevények és vándorok.

Jelen cikk megírása közben, a Bibliát tanulmányozva, a következő igeszakaszra leltem az evangéliumokban, aminek csak egy részére térnék ki, mivel tudom, hogy önök jól ismerik Jézus erre vonatkozó magyarázatát: „Akkor ezt mondja a király a jobb keze felől állóknak: Jertek, én Atyámnak áldottai, örököljétek ez országot, amely számotokra készítettet a világ megalapítása óta. Mert éheztem, és ennem adtatok; szomjúhoztam, és innom adtatok; jövevény voltam, és befogadtatok engem... Akkor felelnek majd néki az igazak, mondván: Uram, mikor láttuk, hogy éhezted, és tápláltunk volna? Vagy szomjúhoztál, és innod adtunk volna? És mikor láttuk, hogy jövevény voltál, és befogadtunk volna? ... És felelvén a király, azt mondja majd nekik: Bizony mondom néktek, amennyiben megcselekedtétek egyvel az én legkisebb atyámfiai közül, én velem cselekedtétek meg” (Mt 25).

Ugye, észrevettétek a „jövevény voltam” kijelentést? Én már szinte megelégedtem arról, hogy Jézus ekképpen a bevándorlókkal azonosult. A bevándorló lényegében nemcsak egyszerű menekült, hanem Jézus testvére, akivel Ő hajlandó azonosulni. Ennek alapján minden együtt érző gesztus, lelkünk és karunk kitávolsa, minden adomány Jézus iránti cselekedetet jelent. Ennek ellentéteként a testvériség elutasítása, minden ítékezés vagy előítélet a bevándorlókkal szemben, és minden olyan alkalom, amikor hátat fordítunk azoknak, akiket Jézus a testvéreinek nevez, valójában Jézus elleni cselekedetet jelent. Ilyen értelemben Jézus meleg szíveket és nyitott otthonokat, ölelésre tárt karokat kereső bevándorló marad mindaddig a napig, amikor majd összes testvérét hazaviszi Atyjához. De amikor elvonul előttem, befogadom-e, behívom-e az otthonomba, vagy elutasítom Őt?

„Sok bűne bocsáttatott meg, mert igen szeretett!”

A belpoklos Simon házában a bűnös asszony mirhát töltött Jézus fejére, a könnyeivel áztatta és a hajával törölgette Jézus lábait. E történetet tanulmányozva felfigyeltem egy nagyon fontos tanulságra: a vendégszeretet mértéke egyenes arányban nő a kapott megbocsátás elismerésének mértékével. A szöveg egyik tanulsága az, hogy a megbocsátás képezi azt az erőforrást, amely által képesek vagyunk elfogadni embertársainkat. Ebben a kontextusban a másik ember teljes elfogadása az Istennel ápoltságunkra épül – hiszen ez a kapcsolat hatalmaz fel a sebezhető-

ségre, arra, hogy kockázatot vállalva elfogadjuk embertársunkat. E folyamatban kitárulkozunk, hogy megváltozunk, és mint az evangéliumokban névtelenül szereplő asszony, képesek legyünk „nagyon szeretni” (Lk 7:47). Az igeszakasz szerint az üdvösség a megbocsátás és a vendégszeretet találkozási pontján jön létre, mintegy helyreállítva a kapcsolatot a mennyei kezdeményezés és az ember válasza között. Az ember annál többet képes felkínálni, minél inkább tudatosul benne, hogy milyen sokat kapott. Az Isten szeretetétől vezérelt hívó ember elismeri, hogy mindene, amije van – szülőhelye, családja és a jobb ország, ahol él –, lényegében fentről kapott ajándék, amelynek annál inkább fog tudni örülni, minél inkább képes azt megosztani másokkal, beleértve a menekülteket és a bevándorlókat is.

A menekültválság, mint minden más válság a legjobbat vagy a legrosszabbat hozza ki az egyénekből, embercsoportokból, nemzetekből. Lényegében egyetlen válság sem ér felkészületlenül minket, hanem pontosan olyanoknak talál, amilyenek voltaképpen vagyunk. A válságok termelik ki a jó vagy rossz embereket, és mutatnak rá arra, hogy milyenek is vagyunk valójában.

Gondolkozzunk el néhány kihíváson és tanulságon, amit Jézus e jelentéktelen testvéreinek, a menekülteknek köszönhetünk.

1. Sokkal individualistábbak és közömbösebbek vagyunk annál, mint azt hajlandók vagyunk beismerni. Önző magatartásra általában a fejlettebb gazdasággal rendelkező országok polgárai hajlamosabbak. Ezt csak tovább erősíti a média által hirdetett kizáró mentalitás, ami a „közöny globalizálódásához” vezet. Ez a forгатókönyv azt feltételezi, hogy a bevándorlók, a menekültek, a költözésre kényszerült személyek vagy az emberkereskedők áldozatai a kitaszítottak jelképeivé válnak. Nehéz helyzetük mellett gyakran lenézik őket, és a társadalomban jelen lévő gonoszságokért is őket okolják. Ez a magatartás figyelmeztet bennünket arra az erkölcsi hanyatlásra, amellyel hamarosan szembe kell néznünk, ha továbbra is elfogadjuk ezt a kirekesztő mentalitást. Ez azt jelenti, hogy aki nem képes beilleszkedni a fizikai, mentális és társadalmi jólét általánosan elfogadott normái közé, azt társadalmi megvetés és kitaszítottság fenyegeti. Ma ők vannak a célkeresztben, holnap azonban közülünk bárki, legyen szó akár egyénéről, akár egyházzal. Minden ember és minden társadalom ugyanazzal a mércével fog szembesülni, amit maga is alkalmazott, és egyszer minden vissza fog térni hozzá. Hagyjunk fel tehát az individualista, közömbös magatartással!

**A MENEKÜLTEK
A TESTVÉREINK,
AKIKET SZINTÉN
ISTEN TEREMTETT,
ÉS AKIKET HOZ-
ZÁNK HASONLÓAN
SZERET ÉS VÁGYVA
VÁR AZ ÉGI HON-
BAN, AHO L TÖBBÉ
NEM LESZÜNK
JÖVEVÉNYEK ÉS
VÁNDOROK.**

AZ EGYÜTTÉRZÉST
 MINT ÉRZELMET
 RACIONÁLIS
 MÓDON NEM
 LEHET MEG-
 MAGYARÁZNI.
 AZ EGYÜTTÉR-
 ZÉS MEGÉRTI
 EMBERSÉGÜNK
 LEGÉRZÉKENYEBB
 HÚRJAIT, ÉS REZ-
 GÉSRE KÉSZTETI
 NEHÉZSÉGBEN
 LEVŐ „FELEBA-
 RÁTUNK” IRÁNT.

2. Sokkal kevésbé alkalmazzuk a krisztusi magatartást, mint azt eddig gondoltuk. „Mert ha azokat szeretitek, akik titeket szeretnek, micsoda jutalmát veszítik? Avagy a vámszedők is nem ugyanazt cselekedzik-é?” (Mt 5:46). A múltból magunkkal hozott lelki sérelmeink miatt a menekülteket okoljuk. Már az elején említettem, hogy a gazdag keresztény országok a keresztény értékekkel éles ellentétben járnak el. Hiányzik belőlük az együttérzés és az emberbarát lelkület, holott a hitünket emberbaráti cselekedeteinkkel fejezhetjük ki igazán (lásd: Jak 2:18). A jótékonyosság legmagasabb formája azonban azt jelenti, hogy olyan emberek esetében is alkalmazzuk, akik nem tudják viszonozni, vagy talán még megköszönni sem. „Itt arról az arcunkról van szó, amit mutatni akarunk a társadalomnak minden egyes emberi élet értékeire vonatkozóan... Népeink fejlődése... nagymértékben attól függ, hogy nyitottak vagyunk-e és megérint-e azon emberek sorsa, akik bekopognak hozzánk. Ezen emberek arca űzi el, vagy épp mutat rá azokra a hamis bálványokra, amelyek rabságba hajthatják az életünket, s amelyek csálóka, pillanatnyi boldogsággal kecsegtetnek. Ez az életforma azonban nem enged odafigyelnünk mások életére és szenvedéseire” (Ferenc pápa).

3. Sokkal emberségesebbnek kellene lennünk. A menekültválság rámutatott, hogy milyen szinten is állunk az emberséget illetően. „Egy samaritánus pedig az úton menvén, odaért, ahol az vala: és mikor azt látta, könyörületességre indula” (Lk 10:33). A samaritánust a zsidók és az idegenek iránti együttérzése sarkalta arra, hogy ne menjen el tétlenül nehéz helyzetbe került embertársa mellett. Az együttérzést mint érzelmet racionális módon nem lehet megmagyarázni. Az együttérzés megérinti emberségünk legérzékenyebb húrjait, és rezgésre készíti nehézségben levő „felebarátunk” iránt. Jézus maga is azt tanította (lásd: Mt 9:35-36; 14:13-14; 15:32-37), hogy az együttérzés azt jelenti, hogy felismerjük a másik ember nehézségét, és azonnal lépéseket teszünk annak enyhítésére, a gyógyításra és a megmentésre. Az együttérzés azt jelenti, hogy teret engedünk annak a gyöngédségnek, amelyet a jelenlegi társadalom igyekszik elfojtani. A mások iránti nyitottsá-

gunk nem vezet elszegényedéshez, hanem inkább meggazdagít, hiszen megteremti az emberséges magatartás kifejezésének lehetőségét: annak a felismerésnek a lehetőségét, hogy egy nagy közösség tagjaként az életet másokért kapott ajándéknak fogjuk fel; hogy képesek vagyunk tárgyilagosan látni a dolgokat, és nem a saját érdekeinket, hanem az emberiség javát tekintjük fontosnak.

Minket, adventistákat is kellene, hogy foglalkoztassanak ezek a dolgok?

Ha mi, adventisták a legjobb válaszokat keressük, általában a Szentírás mellett fellapozzuk Ellen G. White írásait is. A témával kapcsolatosan kiváló példát találunk az akkori menekültválság leírásában. Ellen White fontosnak tartotta, hogy minél több menekült bevándorló csatlakozzon az egyházhoz. Az adventista gyülekezetek nem véletlenszerűen vonzzák a menekülteket. Ellen White befolyása, írásai, személyisége és az adventista kultúrát meghatározó ötletei folyamatosan az adventizmushoz vonzzák a bevándorlókat.

Az Adventista Egyház a bevándorlók egyháza, mivel részben Ellen G. White alakította ki az adventista kultúrát, és tette azt vonzóvá a menekültek és a bevándorlók számára. Már a mozgalom kezdeti szakaszában azonosult a bevándorlókkal, akiket a házába fogadott, és akiket segített tanulmányaik befejezésében. Volt, akinek még munkát is adott. Amikor Ellen White 1876-ban Kaliforniába költözött, egy kínai bevándorlót alkalmazott, név szerint China Johnt, aki háztartási munkákat végzett és ápolta a prófétánunk férjét. Bár White testvérnő a férfi egyetlen szavát sem értette, mégis így írt róla: „Fürge és nagyon vidám ember”.

Egyszóval, Ellen White tárt karokkal fogadta a bevándorlókat. Azt a társadalmi igazságosságot, korrekt magatartást vallotta magáénak, ami Jézustól ered. Eljárása által segített megértenünk, hogy kik is vagyunk, és meghív, hogy csatlakozunk Jézushoz, amikor Ő a világ minden táján a menekültekért dolgozik. ■

Daniel Bota, lelkipásztor, pszichoterapeuta,
 az ADRA bányai területi igazgatója

1. Ferenc pápa: Message for the 2014 World Day of Migrants and Refugees.
2. <https://www.globalgiving.org/learn/listicle/13-powerful-refugee-stories/>
3. <http://cwsglobal.org/>
4. <https://static1.squarespace.com/Heart+for+Immigrants+%26+Refugees.pdf>

EFORIE SUD-I ÜDÜLŐHÁZ – 2021

A Hetednapi Adventista Egyház Eforie Sud-i üdülőháza (Mihai Viteazu utca 49–51. szám, Konstanca megye) a következő ajánlatokkal várja a pihenni vágyó egyháztagokat és hozzátartozókat: **ötnapos üdülési turnusok (szállás + napi 3 étkezés [ovo-lakto-vegetáriánus és vegán étrenddel])** korszerű, húsz szobás épületben. A szobák kétágyasok, és saját fürdőszobával rendelkeznek.

INFORMÁCIÓK ÉS FOGLALÁS:

A Hetednapi Adventista Egyház Nyugdíjpénztára

Telefon: 0741 123 056

A szolgáltatás ellenértékét az Adventista Nyugdíjpénztár bankszámlájára kell befizetni: **RO70BRDE445SV23727864450** – BRD, a következő megjegyzéssel: „**Plata sejur Eforie Sud + a név**”, vagy közvetlenül a Nyugdíjpénztár kasszájánál (az Unió székhelyén).

Postacím: str. Erou lancu Nicolae nr. 38–38A, 077190, Voluntari, Ilfov megye.

E-mail: rezervare.Eforie@adventist.ro

TURNUSOK:

május 30. – június 4.	június 20–25.	július 11–16.	augusztus 1–6.	augusztus 22–27.
június 6–11.	június 27. – július 2.	július 18–23.	augusztus 8–13.	augusztus 29. – szeptember 3.
június 13–18.	július 4–9.	július 25–30.	augusztus 15–20.	

ÁRAK: SZÁLLÁS + 3 ÉTKEZÉS/NAP/FŐ

Felnőttek és 14 év feletti gyermekek	4 és 14 év közötti gyermekek külön matraccal és ágyneművel	matrac nélkül	Négyéves korig
május 125 lej	május 70 lej	május 57 lej	a szolgáltatás ingyenes.
június 135 lej	június 75 lej	június 60 lej	
július/augusztus 155 lej	július/augusztus 80 lej	július/augusztus 65 lej	
szeptember 135 lej	szeptember 75 lej	szeptember 60 lej	

FONTOS!

- ✓ A turnusok vasárnap délután 2 órakor, az ebéddel kezdődnek, és pénteken 10 órakor, a reggeli elfogyasztásával érnek véget.
- ✓ A foglalás (telefonon vagy elektronikus postán) maximum 2 hétig érvényes. Ez idő alatt az üdülés árát a fent említett banki folyószámlára kell átutalni. Ellenkező esetben, legkevesebb egy hónappal a turnus kezdete előtt a foglalást töröljük.
- ✓ Az Adventista Nyugdíjpénztár számlájára befizetett pénzt csak kivételes esetekben fizetjük vissza, a Nyugdíjpénztár Tanácsának a jóváhagyását követően.
- ✓ **Figyelem:** háziállatokat nem fogadunk!

SZOVÁTAI ÜDÜLŐHÁZ – 2021

A Hetednapi Adventista Egyház szováta üdülőháza (Trandafirilor utca 64. szám, Maros megye) **ötnapos üdülési turnusokat kínál (szállást + napi 3 étkezést [ovo-lakto-vegetáriánus és vegán étrenddel])** az egyháztagoknak és hozzátartozóiknak, korszerűsített, 11 szobából álló épületében, ahol minden szoba saját fürdőszobával rendelkezik.

INFORMÁCIÓK ÉS FOGLALÁS:

A Hetednapi Adventista Egyház Nyugdíjpénztára

Telefon: 0756 576 600

Postacím: str. Erou lancu Nicolae nr. 38–38A, 077190, Voluntari, Ilfov megye

E-mail: rezervare.Sovata@adventist.ro

A szolgáltatás ellenértékét az Adventista Nyugdíjpénztár bankszámlájára kell befizetni: **RO70BRDE445SV23727864450** – BRD, a következő megjegyzéssel: „**Plata sejur Sovata + a név**”, vagy közvetlenül a Nyugdíjpénztár kasszájánál (az Unió székhelyén).

TURNUSOK:

május 30. – június 4.	június 20–25.	július 11–16.	augusztus 1–6.	augusztus 22–27.
június 6–11.	június 27. – július 2.	július 18–23.	augusztus 8–13.	augusztus 29. – szeptember 3.
június 13–18.	július 4–9.	július 25–30.	augusztus 15–20.	

ÁRAK: SZÁLLÁS + 3 ÉTKEZÉS/NAP/FŐ

Felnőttek és 14 év feletti gyermekek:	4 és 14 év közötti gyermekek:	Négyéves korig
május–szeptember 110 lej	május–szeptember 65 lej	a szolgáltatás ingyenes.

FONTOS!

- ✓ A turnusok vasárnap délután 2 órakor, az ebéddel kezdődnek, és pénteken 10 órakor, a reggeli elfogyasztásával érnek véget.
- ✓ A foglalás (telefonon vagy elektronikus postán) maximum 2 hétig érvényes. Ez idő alatt az üdülés árát a fent említett banki folyószámlára kell átutalni. Ellenkező esetben, legkevesebb egy hónappal a turnus kezdete előtt a foglalást töröljük.
- ✓ Az Adventista Nyugdíjpénztár számlájára befizetett pénzt csak kivételes esetekben fizetjük vissza, a Nyugdíjpénztár Tanácsának a jóváhagyását követően.
- ✓ **Figyelem:** háziállatokat nem fogadunk!

A MENNYEI SZENTÉLYSZOLGÁLAT

Egy gyülekezeti tag megkérdezte, hogy amikor Krisztus mennybe ment, hova ment be: a szentélybe, vagy a szentek szentjébe? E tekintetben e gyülekezeti tag szerint ellentmondás van a Zsidókhoz írt levél tanítása (Zsid 8:1-2), valamint Ellen G. White „Tapasztalatok és látomások” című könyvének egyik kijelentése között: „*Lát-tam, hogy (1844-ben) Jézus bezárta a szentély ajtaját, és többé senki sem nyithatja azt ki, és kinyitotta a szentek szentjének ajtaját, és senki sem zárhatja azt be többé*” (EW 42). Eszerint 1844 előtt Krisztus a szentélyben tevékenykedett, 1844 után viszont a szentek szentjében szolgál. A levél írója ezzel szemben úgy érzi, hogy nem lehet ilyen éles határvonalat húzni Krisztus papi és főpapi szolgálata között, mert a főpapi szolgálat magába foglalja a papi szolgálatot is, bár több annál.

Két oldalról közelíthetjük meg a témát: a Zsidókhoz írt levél, illetve Ellen G. White írása felől. Miután hitünk alapja a Biblia, először a Zsidókhoz írt levélről szeretnék beszélni, ezután beszélek arról, hogy miről is van szó a „nyitott és zárt ajtó”-ról szóló látomásban. Mindkét szerző esetében figyelembe kell venni, hogy írásuk nem részletes dogmatikai tanítás, hanem pásztori tanács.

Az irgalmas és hű főpap

A Zsidókhoz írt levél lényegében egy prédikációsorozat, amit a szerző összerendezett, olvasói rendelkezésére bocsátott, és néhány személyes üdvözléssel zárt le (Zsid 13:18-25). A prédikációk témája Jézus Krisztus, aki „*miután minket bűneinktől megtisztított, a mennyei Felség jobbjára ült*” (Zsid 1:3). Krisztus nagyobb, mint az angyalok (Zsid 1:4), mint Mózes (Zsid 3:1-6), mint Áron (Zsid 7:11). Áldozata többet ér, mint a bakok és a bikák vére (Zsid 9:12-13). A szentély, ahol Ő szolgál, magasabb rendű, mint a puszta sátor volt (Zsid 9:11).

Jézus Krisztus Melkisédek rendje szerinti pap (Zsid 5:6) és főpap (Zsid 6:20), és nekünk „*ilyen főpapra volt szükségünk, aki szent, ártatlan, szep-lőtlen, a bűnösöktől elkülönített, és az egek fölé emelkedett*” (Zsid 7:26). Krisztus egyesíti magában az összes áldozat, a pap és a főpap szerepét, de az elmondottakból az a legfontosabb, hogy „*a felséges Isten trónusának a jobbjára ült a meny-nyekben; annak a szentélynek és igazi sáternak a szolgáljaként, amelyet az Úr épített, nem pedig ember*” (Zsid 8:1-2).

Ha összefoglaljuk azokat az állításokat, amelyeket itt röviden felsoroltam, észrevevessük, hogy a Zsidókhoz írt levél írója arra törekedett, hogy Krisztus áldozatának, valamint papi és főpapi szolgálatának *mindenre elégséges* voltára tegye a hangsúlyt. Krisztusban minden beteljesedett, amire az ószövetségi sátorszolgálat előre mutatott, ezért az Ő szolgálata mindenre elégséges.

Ha ez így van, abból két dolog következik: nincs szükségünk az ószövetségi szolgálatokra (Zsid 10:18), „*bemehetünk a szentélybe Jézus Krisztus vére által*” (Zsid 10:19). Krisztus megtette azt, amire az ószövetségi szolgálatok nem voltak képesek, megnyitotta előttünk a mennyet. Lépjünk be tehát az ajtón, és foglaljuk el a helyünket a mennyben! Ne engedjük, hogy bárki és bármi visszatartson bennünket: „*Járuljunk azért oda igaz szívvel és teljes hittel, mint akiknek a szíve megtisztult a gonosz lelkiismerettől, a testét pedig megmosták tiszta vízzel! A reménység hitvallásához szilárdan ragaszkodjunk, mert hű az, aki ígéretet tett!*” (Zsid 10:22-23; vö.: 4:14-16)

Bizonyos értelemben igaza van tehát a testvérnek, aki szerint a Zsidókhoz írt levél alapján nem lehet éles határvonalat húzni Krisztus papi és főpapi szolgálata között. A megváltás tervének jobb megértése végett mégis meg kell különböztetnünk az áldozat, a pap és a főpap szerepének beteljesülését Krisztusban.

Nyitott és zárt ajtó

Miről szól Ellen G. White látomása? Krisztus megnyitotta az ajtót, Isten színe elé járulhatunk. Ezt tanítja a Zsidókhoz írt levél. Krisztus 1844-ben bezárt egy ajtót, és megnyitott egy másikat. Erről szól az a látomás, amire hittestvérünk utalt az idézett levélben.

Ellen G. White „*Korai írások*” (magyarul: Tapasztalatok, látomások és lelki ajándékok) című könyvében olyan írásokat találunk, amelyek bemutatják a nagy adventmozgalom felbomlását követő vitákat. A viták során mintegy ötven ember, a „*kicsiny nyáj*” arra a következtetésre jutott, hogy Krisztus szolgálatában 1844-ben új fejezet vette kezdetét. A „*kicsiny nyáj*” felismerés helyeségéről szól „*A nyitott és zárt ajtó*” c. fejezet. Ellen G. White az ajtó szót nem a Zsidókhoz írt levélből, hanem a Jelenések könyvéből veszi. A nagy küzdelem látomása bevezetésére utalva azt mondja, „*megnyílt az Isten temploma a mennyben, és meg-*

KRISZTUS
NAGYOBB, MINT
AZ ANGyalOK,
MINT MÓZES,
MINT ÁRON;
ÁLDOZATA TÖB-
BET ÉR, MINT
A BAKOK ÉS
A BIKÁK VÉRE.
A SZENTÉLY,
AHOL Ő SZOL-
GÁL, MAGASABB
RENDŰ, MINT
A PUSZTAI
SÁTOR VOLT.

jelent templomában az ő szövetségének ládája” (Jel 11:19). E szakasz olyan formában teljesedett, hogy a „kicsiny nyáj” tagjai a mennyi szentélyről szóló bibliai üzenetet megértve, felismerték a negyedik parancsolat jelentőségét. Ellen G. White szavait elemezve úgy tűnik, hogy a nyitott és zárt ajtó képe elsősorban a szentélyről szóló tanítás megértésére vonatkozik. Sajnos, az adventhívők többsége nem értett egyet a „kicsiny nyáj” álláspontjával, ők elvetették a mennyi szentély gondolatát, ezért nem értették meg a negyedik parancsolat jelentőségét sem.

Ezzel együtt igaz, hogy a 2300 estéről és reggelről szóló jövendölés (Dán 8:14) beteljesedésével új szakasz vette kezdetét Krisztus szolgálataiban. A mennyi szentély szolgálatáról szóló hitelvünk a következőképpen fogalmazza meg ezt: Krisztust „mennybemenetekor beiktatták, mint Nagy Főpapunkat, Ő pedig elkezdte közbenjáró szolgálatát, amit a földi sátorban a főpapnak a szentélyben végzett szolgálata szimbolizált. 1844-ben, a 2300 napos prófétai idő végén, Krisztus elkezdte engesztelő szolgálatának második fázisát, amit a földi sátorban a főpapnak a szentek szentjében végzett szolgálata szimbolizált.”

Jézus Krisztus beiktatása

Péter az uralkodók trónra lépésének sajátos nyelvi fordulatait használva azt prédikálta, hogy Jézus „felemeltetett az Isten jobbára”, „megkapta az Atyától a megígért Szentlelket”, és – ahogy Péter hallgatói láthatták és hallhatták – „kitöltötte azt” (ApCsel 2:33). Így a Szentlélek kitöltése Isten üzenete volt arról, hogy a Megváltó ünnepélyes beiktatása megtörtént. Az apostolok a Szentlélek kitöltéséből tudták, hogy Mesterük, ahogy megígérte, velük lesz minden nap a világ végezetéig (Mt 28:20).

A Jelenések könyvében úgy szerepel a megdicsőült Krisztus, mint népének Főpapja és Királya: János főpapi öltözkében látja őt a mennyi szentélyben, amint a gyülekezeteket jelképező gyertyatartók közt jár (Jel 1:9-20). A leglátványosabb képet azonban a könyv negyedik és ötödik fejezetében találjuk, ahol János egy megnyitott ajtón keresztül bepillantott Isten tróntermébe, és megláthatta Dávid utódját, aki kizárólagos jogot kapott, hogy felnyissa a megváltás tervét tartalmazó tekercs pecsétjeit, és átadja a megígért örökséget (Jel 5:7-10).

Mivel az ószövetségi sátorban a szövetség ládájának fedele szimbolizálta Isten trónját, ami a szentek szentjében állt, jó okunk van azt mondani, hogy Krisztus beiktatása a szentek szentjében

ben történt meg azáltal, hogy elfoglalta helyét az Atya mellett a trónon. Ettől a pillanattól kezdve Krisztus a trónon van, ami nem azt jelenti, hogy soha nem szállhat le róla. Trónon ülni egy olyan metafora, ami azt jelenti, hogy valaki birtokolja a trónnal járó hatalmat. A megdicsőült Krisztus végzi mindennapi szolgálatát, mint pap és király, és eközben képletesen szólva a „trónon ül”, azaz annak a dicsőségnek és hatalomnak a birtokában van, amivel testet öltése előtt rendelkezett (Jn 17:5).

Krisztus szolgálata

Azzal, hogy elfoglalta az Őt megillető helyet az Atya jobbán, Jézus olyan hatalmat kapott, amit megváltott gyermekei érdekében kamatoztat. Szolgálatában két kategóriát különböztetünk meg: ez a naponkénti, valamint az évenkénti szolgálatok köre. Vizsgáljuk meg, mi volt ez a földi szent sátorban, és hogyan függ össze Krisztus mennyi szentélyben végzett szolgálatával.

A naponkénti szolgálatok abból álltak, hogy a pap reggel és este bemutatott egy-egy áldozatot a népért (reggeli és esti áldozat), valamint olyan áldozatokat, amelyeket Izrael fiai személyesen kértek tőle (3Móz 1-7). Ezek között különösen fontos volt a bűnért való áldozat, ami a bűnbánat és a bocsánatkérés eszköze volt (3Móz 4). Könnyű belátni, hogy ezek az áldozatok Krisztusra, az Ő kereszten bemutatott áldozatára mutatnak: Ő volt Isten Báránya, aki hordozta a világ bűneit (Jn 1:29).

Mi volt a pap szerepe, és hogyan teljesedik ez Krisztusban? A pap szerepe a közbenjárás volt, amihez szüksége volt az áldozati állat vérére. E közbenjárás következtében Isten megbocsátotta, de nem semmisítette meg a bűnbánó bűnösök bűnét. Ahhoz, hogy a bűn megsemmisüljön, meg kellett várni a nagy engesztelés napját, amire évente egyszer került sor, és ami magába foglalta az ítélet és a bűn megsemmisítésének momentumát.

A pap szolgálata Krisztus mennyi szentélyben végzett szolgálatában túlradó módon teljesül: a mennyi szentélyből felszálló tömjénfüst (Jel 8:3-4) az Ő érdemeit szimbolizálja. Krisztus nemcsak képes rá, de kész is arra, hogy megvédje népét a kárhóztató ítélettől. „Ki ítélné kárhóztatra?”

A NYITOTT AJTÓ SZILVASI JÓZSEF

KÖZBENJÁRÁS ÉS ÍTÉLET: EZEK KRISZTUS MENNYEI SZOLGÁLATÁNAK LEGFŐBB ELEMEI. KRISZTUS FELTÁMADT, MENNYBE MENT, ELFOGLALTA HELYÉT AZ ATYA TRÓNJÁN, ÉS ELKEZDTE KÖZBENJÁRÓ SZOLGÁLATÁT, AMIT A SÁTORSZOLGÁLATBAN A NAPONKÉNTI SZOLGÁLATOK SZIMBOLIZÁLTAK, ÉS MINDEZT ADDIG VÉGZI, AMIG LE NEM JÁR A KEGYELEM IDEJE.

➤ Folytatás a 29. oldalon

DÁNIEL APOKALIPTIKUS ÍRÁSAINAK HERMENEUTIKAI ÉS ÉRTELMEZÉSI ELVEI: A STRUKTURALIZMUS (II)

Az Adventszemle egyik előző számában rámutattam, hogy Dániel 2. és 7. fejezetének profetikus szövegei párhuzamban állnak egymással a könyv első egységének szerkezeti együttesében.¹ Elhelyezésük a könyvben nem véletlenszerű. A szövegszerkezet mögötti ráció lényege rávilágítani a két szövegszakasz irodalmi motívumai közti hasonlósági és kiegészítő viszonyra.² A továbbiakban példákkal szemléltetjük, hogyan magyarázza, egészíti ki egymást a 2. és a 7. fejezet. Látni fogjuk, hogy mindkét profetikus kijelentés ugyanarra a narratív sémára épül: progresszív módon tárja fel előttünk az emberiség történelmét.

A hasonlóság elemei Dániel 2. és 7. fejezetében

Mindkét irodalmi egység alapjául a kinyilatkoztatás irodalmi módszere szolgál. Dániel 2. fejezete négy szakaszban mutatja be a történelmet, és e négy szakaszt az arany, az ezüst, a réz és a vas jelképezi. Ezen irodalmi szerkezet szerint a negyedik anyag képezi a profetikus szöveg magyarázattani központját, a vas szimbolizálja a földet uraló utolsó birodalom hatalmát és kegyetlenségét (2:33, 40–43). Hasonló a szerkezete Dániel 7. fejezete profetikus szövegrészének is. Ugyanazon irodalmi eljárás révén a szerző szintén négy szakaszba sűríti a történelmet, azzal a különbséggel, hogy itt a fémek helyett eltorzult állatok képei sorakoznak fel. A 2. fejezethez hasonlóan itt is a negyedik entitás – a negyedik fenevad – jelképezi a végidő periódusát. Nemcsak hogy „rettentesnek”, „iszonyúnak” és rendkívül erősnek” van leírva (7:7), hanem a négy bemutatott állat közül a legeltorzultabbnak is: „nagy vasfogai valának [...], különbözék mindazoktól az állatoktól, amelyek előtte valának, és tíz szárva vala néki” (7:7).³

Egy másik lényeges hasonlóság: a két prófécia által lefedett időperiódus. Mind Dániel 2., mind Dániel 7. fejezetében a négy szakasz olyan eseményeket vázol fel, amelyek végső kimenetele Isten örök országának megalapítása. A „kéz érintése nélkül leszakadó kő” ennek a királyságnak a lerombolhatatlanságát, örök voltát sugallja. Az álló szoborba való becsapódás eredménye a fémek, avagy az általuk jelképezett birodalmak teljes megsemmisülése. A kő ezután „nagy hegygé lőn” (2:35), „mely soha örökké meg nem romol, és ez a birodalom más népre nem száll át” (2:44). Ugyanez a kép tárul elénk Dániel 7. fejezetében is (9–10, 13–14). A mennyei ítélőszék tanácskozása nyomán „a magasságos egeknek szentei veszik majd az országot, és bírják az országot örökké és örökön örökké” (7:17–18, 27). Ezúttal is kihangsúlyozza a szerző, hogy örökkévaló hatalomról van szó, „mely el nem múlik, és az ő országa meg nem rontatik” (7:14).

Kiegészítő elemek Dániel 2. és 7. fejezetében

Dániel 2. és 7. fejezetében, a közös elemek mellett vannak kiegészítő elemek is, és a hasonlóságok nem árnyékolják be a különbségeket. Ez utóbbiak új szempontokkal egészí-

tik ki az előbbieket által körvonalazott profetikus képet. Például könnyűszerrel megállapíthatjuk, hogy a két látomás szimbolikus elemei különböznek: míg Dániel 2. fejezetében a birodalmakat fémek jelképezik, addig a 7. részben vadállatok. A különbséget azzal magyarázhatjuk, hogy a szerző adaptálta az üzenetet a címzett függvényében. Isten figyelembe veszi, hogy milyen helyzetben van az ember, akinek az üzenetét küldi.

A 2. fejezet kinyilatkoztatása a pogány Nabukodonozorhoz szól. Ezen okból kifolyólag nem lepnek meg a fémekre és a bálványra reflektáló utalások, ahogy a szobor leírásába vegyített magasztaló hangnem sem („ez a kép, mely hatalmas vala és kiváló az ő fényessége” [2:31]). Mind a felsorakoztatott szimbólumok, mind maga a leírás a korabeli babiloni civilizáció kollektív mentalitásának részét képezte. A 7. részben a profetikus leírás más elemeket használ, ezúttal a kinyilatkoztatás címzettje maga a próféta, és a jövő a választott nép szempontjából van bemutatva. A szimbólumok egyszerre utalnak az emberi civilizáció dekadens természetére és az ellenséges társadalmi tendenciákra mindazokkal szemben, akik azonosulnak Isten tervével. A látomás szentségtörő elemeket sejtet a történelem végi apokaliptikus entitások retorikájában.⁴

Dániel 7. fejezetének profetikus szövegrészlete a 2. rész profetikus tablójának támpontjaira épül, és új elemekkel egészíti azt ki. Ha a 2. fejezet első jelképe magát a királyt jelöli („Te vagy az aranyfej” [2:38]), a 7. rész első fenevada a király korát szimbolizálja. Az új profetikus jelképek a király álmát követő eseményre – megtérésére (Dániel 4.) – utalnak. Ez a valóság olyan képek segítségével jut kifejezésre, amelyek az első fenevad átalakulását szemléltetik: az állatvilágra jellemző tulajdonságok helyett emberi vonásokat ölt magára. Megtudjuk, hogy az oroszlánnak kitépik a szárnyait, majd emberi módon nyilatkozik meg: „Szárnyai kitéptettek, és felemelték a földről, és mint valami ember, lábra állították és emberi szív adaték néki” (7:4). Nyilvánvaló az értelmezéstani hatás: a torz állatok embertelen megnyilatkozásait az első fenevad által szemléltetett átalakulás folyamatának fényében kell értékelni. Az oroszlán „megtérése” annak lehetőségét bizonyítja, hogy bekövetkezhet bármely vezető vagy politikai en-

Periódus	Dániel 2.	Dániel 7.
1	Arany (Babilon/Nabukodonozor)	Sasszárnyakkal rendelkező oroszlán (Babilon) <u>Új elemek:</u> A szárnyai kitépetnek, lábra állítják, emberi szívet kap (Nabukodonozor megtérése)
2	Ezüst (a második birodalom)	Medve, három oldalbordával a szájában (a második birodalom)
3	Réz (a harmadik birodalom)	Szárnyas párdúc (a harmadik birodalom)
4	Vas (a negyedik birodalom) (a) Vas (az utolsó birodalom) (b) vas agyaggal elegyítve (megosztottság, politikum és vallás keveredése, látszólagos egység) (c) A kő szétzúzza a szobrot (Isten örök országának megalapítása)	Tíz szárvú sárkány (a negyedik birodalom) (a) tíz szárvú sárkány (az utolsó birodalom) (b) a hét szárvú sárkány és a kis szár (megosztottság, politikum és vallás keveredése, látszólagos egység) (c) a szentek birtokba veszik Isten országát <u>Új elemek:</u> (a) a kis szár szentekkel szembeni erőszakossága (b) ülésezik a mennyi ítélszék tanácsa (c) az Atya átadja a hatalmat az Ember Fiának (d) a magasságos egek szentjei átvesszik az országot

titás megváltozása. Sajnos az egyedüli entitás, amely emberi vonásokat ölt magára („emberszemek”, „nagyokat szóló száj” [7:8]), a legtorzabb fenevad szarvainak egyike. Mindazonáltal ez a „kis szár” nem más, mint az átalakulás paródiája; beszélni képességét nem Isten dicsőítésére használja, hanem Isten nevének káromlására (7:11, 20, 25).

Dániel 7. fejezetében a kiegészítő elemek a profetikus vázlat negyedik (utolsó) szakaszába tömörülnek. A 2. fejezet két nagy gondolatot vezet be, és pedig: a vas korszaka egészen Isten országának megalapításáig tart, és ennek a periódusnak az utolsó szakaszában egy új elem elegyedik a vassal: az „agyag”. Dániel 7. fejezete továbbviszi ezt a gondolatot. Itt a vas megfelelője a negyedik fenevad, amelynek tíz szárva van. Fennállása egészen a Magasságos szentjei országának megalapításáig fog tartani. Létezése utolsó szakaszában drámai átalakulás fog végbemenni: a kis szár megjelenése és a szentekkel szembeni ellenséges retorikája és fellépése kiváltja a vég eseményeit. Következésképpen a vas és az agyag elegye a hétszárvú fenevadnak és a kis szárnak felel meg. E megfelelések mellett Dániel 7. fejezete egy sor új elemet is hozzáad az eddigiekhez. A szerző kihangsúlyozza, hogy a tíz szár tíz királyságot (vagy birodalmat) takar, az utolsó birodalom ugyanis tíz kisebb egységre bomlik fel, továbbá hangsúlyozza a kis szár erőszakos természetét is. Kegyetlensége a tíz szár közül három ellen nyilatkozik meg – amelyeket kiszakaszt, ledönt, megaláz (7:8, 20, 24) –, szentségtörő retorikával a Magasságos ellen („megváltoztatja az időket és a törvényt”), és végül üldözések formájában a Magasságos szentjei ellen (7:21, 25). Dániel megemlíti, hogy a kis szár agresszív földi megnyilvánulásaival egy időben a mennyben ítéltre kerül sor, amelynek kettős hatása van: a negyedik fenevadnak és a kis szárnak a megbüntetés, va-

laminat a szentek megjutalmazása: birtokba vehetik Isten országát. Nem utolsó sorban Dániel 7. fejezete kiegészíti a 2. rész profetikus képét, további részleteket közölve azokra az előkészületekre vonatkozóan, amelyekre a mennyben kerül sor Isten országának megalapítása előtt. Pontosabban az események a tanácskozó mennyi ítélszék körül forognak.

Ez a profetikus kép egyedi az ótestamentumi irodalomban. A háttér felvázoló elemek mellett („királyi székek tételének”, „tűzfolyam”, „könyvek nyitvatartásának meg”) a mennyi udvart alkotó személyeket is bemutatja („öreg korú”, „ezerszer ezer szolgál”, „valami emberfia”). A mennyi ítélszék meghozza döntését: kedvező ítélet születik a szentek számára, és büntető határozat a kis szár ellen (7:9–10, 13–14, 25–27).

A 2. és a 7. fejezet párhuzamban áll egymással az arám szakasz chiasztikus szerkezetében. A szerző elsődleges célja az volt, hogy a két irodalmi egység egymást kiegészítse, magyarázza. A működési algoritmus a következő: az utolsó profetikus szövegrész az első támpontjaira épül, új, értelmezéstani elemekkel kiegészítve azt. Ez által a módszer által az olvasó látásmezője módszeresen szélesedik. Ami az elején statikus, egyszerű világnak tűnt, a későbbiekben összetett valóságot felölölő világgá alakul át. A mozdulatlan képek megtelnek élettel, és az emberiség történelme élénk színekben vibrál. A jelképek dekódolásában a kiindulópont maga a struktúra. Az olvasó nélkülözhetetlen hermeneutikai kulcsot kap: e szerkezet keretében párhuzamosan tanulmányozhatja az egymással szembeállított irodalmi egységeket.

Következő tanulmányunkban szemléltetni fogjuk, hogyan alkalmazható ez az elv Dániel könyve záró, héber szakaszára. ■

1. Lásd az Adventszemle 2020. júliusi számát, 22–24. oldal: Dániel apokaliptikus írásainak hermeneutikai és értelmezési elvei: a strukturalizmus (I). Az arám szakasz irodalmi struktúrájában a 2. és a 7. fejezet a C és a C' egységnek felel meg.
2. Rövidített formában ezekre a viszonyokra világít rá a táblázat tartalma.
3. A „vas” szó intertextuálisan egymáshoz köti a két diskurzust. Dániel 7. fejezetének negyedik fenevada itt úgy jelenik meg, mint akinek „nagy vasfogai valának” (7:7). Ugyanez a fém alkotja Dániel 2. fejezete képének (szobrának) negyedik szegmensét. Mindkét entitásról – amit a „vas” és a „sárkány” jelképez – az van feljegyezve, hogy „falt és zúzott, és a maradékot a lábaival összetaposta”. A kifejezés az erőszakosságát hangsúlyozza, ami egy másik intertextuális kapcsolati elem a két diskurzus között.
4. Mindkét profetikus diskurzus a romlást, a visszafejlődést hangsúlyozza. Dániel 2-ben a fémek sorrendje értékbeli csökkenésről árulkodik. Dániel 7-ben a visszafejlődés folyamata abban tükröződik, ahogy a bevezetett állatok egyre jobban eltávolodnak természetes megjelenési formájuktól. Az utolsó fenevad oly mértékben degradálódik, hogy nem találja hozzá hasonlót, ugyanakkor egy szerencsétlen, negatív fejlődés is tetten érhető: erősebbé, kegyetlenebbé válik. A látomás tehát tükrözi és egyben bírálja az emberek által felépített társadalmat.

Dr. Daniel Olariu, lelkipásztor,
a cernicai Adventus Egyetem héber nyelv és Ótestamentum tanára

**A HORIZONT
KITERJESZTÉSE
DANIEL
OLARIU**

SZENT PARASZKÉVA AVAGY SZENT PÉNTEK? (I)

A jászvásári Szent Paraszkéva-zarándoklatra általában október derekán kerül sor több tízezer ember részvételével. 2019-ben viszont ennél sokkal többen jelentek meg a zarándoklaton, még azelőtt, hogy az ereklyét kihozták volna a tömeg elé imádás végett...¹ A *Ziare.com* ezekkel a szavakkal indította 2019-ben a Szent Paraszkéva emlékünnepeinek szentelt cikkét, amelyben nagyjából kétszázezer zarándok jelenlétét prognosztizálta. Figyelemreméltó számadat.

De ki is volt Paraszkéva? Miért vonz ilyen hatalmas tömeget? Ereklyéi valóban különleges áldásban részesítik a zarándokokat? E kérdések megválaszolása érdekében vissza kell térnünk Paraszkéva történetének eredetéhez, a tizedik századba.

A X. és XI. század Európáján egy szinte felfoghatatlan, ereklyék utáni „éhség” söpört végig. A fejedelmek, nemzetek és nemesi családok bármit megtettek annak érdekében, hogy saját szentet szerezzenek maguknak. És ha lehet, legyen minél közelebbi rokonságban Krisztus családjával. Ștefănescu Mechidsedec szerint Paraszkéva a Konstantinápolyhoz közeli Epivatából származott. Azt mondják, hogy tíz éves korában hallotta a következő ígét: „Ha valaki én utánam akar jönni, tagadja meg magát, és vegye fel az ő keresztjét, és kövessen engem” (Mk 8:34). Ennek hatására ruházatát szétosztotta a szegények között, majd az örökség rá eső részével is hasonlóképpen járt el, azzal a szándékkal, hogy kivonul a pusztába. Istent keresve különböző kolostorokban élt apácaként. Egyik éjszaka egy angyal felszólította, hogy térjen haza, mert meg fog halni. És így is történt. Csúpan 25 éves volt. A holttestét később tengerészek találták meg, majd egy kapott égi jelle a tetemet az epivatai Szent Apostolok templomba vitték.²

Az ereklyét II. Iván Aszán bolgár cár 1234-ben Tarnovóba akarta vitetni. A fővárosnak frissen kinevezett városban, amely

az új Konstantinápoly címre tört, nagyfokú átépítések zajlottak. Megjegyzendő, hogy az ereklye Kelet-Európába való áthelyezése mögött politikai célok is álltak. Korábban (1204-ben) „a velenceiek elfoglalták Konstantinápolyt, ahonnan számos ereklyét vittek magukkal nyugatra, Paraszkéva tetemével azonban ez nem történhetett meg.”³ Négy évig tartó politikai tárgyalások után mégis megszerezték, és 1238-ban el is helyezték a Carevec városában levő Szent Petka templomban. Ettől kezdve a szent neve: Szent Petka.

Mivel Paraszkévának nem volt írott élettörténete, a cár felkérte a tarnovói Eftimie pátriárkát (1325–1403) annak megírására. A pátriárka azonnal nekilátott, és egy 1150-ből származó, Vaszilij diakónusnak tulajdonított műből ihletődve⁴ megírta a szent élettörténetét „Szent Petka életének, zarándokútjainak és annak leírása, ahogy a csodálatos Tarnovo városába került” címmel. A szent elismerésének alapját tehát egy kétszáz évvel későbbi „rekonstrukció” képezte.

Egyáltalán garantálhatja-e valaki, hogy amit leírt, az igaz, és nem csupán az akkori állapotok szüleménye, amikor is sorra gyártották a szentek életrajzeit?

Petka rövidesen a cári család kedvelt szentje lett, Bulgária védőszentjének nevezték ki, aminek következtében már a XIII–XIV. századtól kezdődően az egyik legimádottabb bolgár szentként tisztelték. A török betörés előtt Vidinbe helyezték át, majd 1393-ban Belgrádba, a kalemegdani Ružica templomba, ahol különleges tisztelet övezte. Bajazid szultán nem költöztette el az ereklyét, hanem a szerb Stefan Lazarevic zsarnoknak ajándékozta, azonban 1521-ben a konstantinápolyi pátriárka kérésére mégis Konstantinápolyba került. Egyik templomból a másikba vitték, míg végül a Vasile Lupu és a konstantinápolyi pátriárka között folytatott tárgyalások nyomán 1641-ben Jászvásárra kerülhetett.⁵

A rendelkezésünkre álló történet számos kérdést vet fel, mivel Eftimie pátriárka kétszáz évvel később írta meg „a XIV. század második felében II. János cár felkérésére, ellenben Trogancic szerint Paraszkéva élete csupán legenda.”⁶ Honnan is ismerhette Eftimie egy kétszáz évvel korábban élt nő történetének apró részleteit? Mi szavatolja, hogy igaz állításokkal van dolgunk, hiszen az eltelt időszakban háborúk dúltak, Konstantinápoly

is elesett, és keresztes hadjáratokat szerveztek? Egyetlen történelmi bizonyíték sem igazolja, hogy a mű írója olvasta volna Vaszilij írásait.

Eftimie elbeszélését más hagiográfiai művek is említik. A Târgoviște városában levő Dealu kolostorban Matei metropolita 1605-ben írta meg újra *Szent Paraszkéva élete* című művét, vagyis „500 évvel Paraszkéva után, ami lényegesen csökkenti a mű hitelességét.”⁷ Varlaam, a moldvai metropolita is említést tesz róla 1643-ban kiadott *Cazania* című írásában, Dosoftei metropolita pedig *A szentek élete és elmúlása* című alkotásában.⁸ Tőlük terjedtek el a ma ismert történetek, amelyek újabbnál újabb, sok esetben egymásnak ellentmondó részleteket toldottak a leíráshoz.

De ki is volt Paraszkéva?

Eftimie írásán kívül más adatokkal nem rendelkezünk. Sem a szülei nevét, sem az ő saját, igazi nevét, vagy életkorát nem ismerjük. Egyetlen történelmi bizonyíték sem áll rendelkezésünkre. A *Bibliotheca Sanctorum* kijelenti: „A hiedelem szerint a X. században élt, de ez is csak pusztá feltételezés.”⁹ A földi maradványok jelenléte arra utal, hogy egy olyan személyről lehet szó, aki valóban azon a helyen élt, mégis a Petka Bulgarszka (Bulgáriai Petka)¹⁰ vagy a Petka Turnovszka (Tárnovoi Petka) nevet kapta. Ez a név jelentőséggel bír, mivel a hét egyik sajátos napjához köthető. Enio Morione szerint a bolgár Petka név a „petacinci” szóból ered, aminek jelentése „ötödik nap”, azaz péntek. Oltean a jászvásári *Žiua* napilap egyik cikkében merészen kijelenti: „A balkánon élő népek és a görögök Szent Pénteknek nevezik.”¹¹ Leonardi szerint az ifjú Szent Paraszkéva „nagy-pénteket személyesíti meg, kezében tartva Jézus és Mária szenvedéseinek ábrázolását.”¹² A vatikáni levéltárban található egyik dokumentum szerint „Szent Paraszkéva, avagy *Szent Péntek* alsó romániai gyökerekkel rendelkezik”¹³ (utalva a Balkánra). Morione kijelenti, hogy a Balkánon és a román tartományokban a népi kultúra azért ismeri Szent Péntek néven, „mert a román nép bolgár vonalon vált kereszténnyé, és a szent görög neve »paraszkévi«, azaz »péntek« volt.”¹⁴

Szent Péntekkel kapcsolatosan román nyelvterületeken eléggé ellentmondásos adatokkal rendelkezünk. Elsőként a *Codex Sturdzanus* említi az élettörténetét. Grigorie Măhaci tiszteletes bevallotta, hogy egy B. P. Hașdeu által emlegetett kéziratból másolta ki. Nicolae Iorga is említést tesz egy a szent életével kapcsolatos kéziratról, amelyre a Berivoiul Mic helységben egy zsol-tároskönyvben találtak rá. Raluca Levonian pedig

egy Szent Pénteknek szentelt cikkben idézi Gh. Chivut, a *Szent Paraszkéva élete, akit Petca vagy Péntek néven is nevezünk* c. dokumentum szerzőjét, amely iratot a XVIII. században belefoglaltak egy máramarosi kódexbe is.¹⁵ A számos legenda és mese egymásnak ellentmondó módon mutatja be Szent Pénteket: vagy jóindulatúnak, vagy éppenséggel irgalmatlannak, aki bűntetéssel sújtja mindazokat, akik a böjt ideje alatt húst fogyasztanak, vagy pénteken dolgoznak. Egy A. Fochi által idézett legenda szerint ördögi tulajdonságokkal rendelkezett: „Egy összejövetelen emberi arccal és baromfi lábakkal jelent meg, és az éj leple alatt meggyilkolt egy kemencén alvó lányt.”¹⁶ (Folytatás a következő számban) ■

ELLENTMONDÁSOS BESZÁMOLÓK BENIAMIN LUPU

SZÁMOS LEGENDA ÉS MESE EGYMÁSNAK ELLENTMONDÓ MÓDON MUTATJA BE SZENT PÉNTÉKET: VAGY JÓINDULATÚNAK, VAGY ÉPPENSÉGGEL IRGALMATLANNAK, AKI BÜNTETÉSSSEL SÚJTJA MINDAZOKAT, AKIK A BÖJT IDEJE ALATT HÚST FOGYASZTANAK, VAGY PÉNTÉKEN DOLGOZNAK.

1. www.ziare.com/social/biserica/numar-record-de-pelerini-la-moastele-sfintei-parascheva.
2. Ștefănescu Mechidsedec: *Viața și minunile Cuvioasei noastre Parascheva cea nouă și istoricul sfintelor ei moaște*. Bukarest 1889.
3. Raymond Janin: „Parasceve”, în *Bibliotheca Sanctorum*, Roma 1969-1989, X. köt., 331. o.
4. A mű létezését egyetlen más tanulmány vagy utalás sem igazolja.
5. Radu Oltean: „Invenție medievală? O altă istorie a Sfintei Parascheva”. *Ziarul de Iași*, 2020. 03. 21.
6. Franjo Trojancić: *Letteratura medioevale degli Slavi meridionali, dalle origini al XV secolo*. Bulzoni, 1950, 203, 212. old.
7. Raymond Janin: „Parasceve”. *Bibliotheca Sanctorum*, Roma, 1969-1989, X. köt., 331. old.
8. Dosoftei al Moldovei în *Viața și petrecerea sfinților*. Iași, 1682-1686. Lásd: P Vălimereanu: „Parascheva”. *Enciclopedia Cattolica*, IX, col. 811; M. Sezan: *Cinstirea Cuvioasei Parascheva*. Mitropolia Moldovei și Sucevei, 1955, 130-136. old.
9. Raymond Janin: „Parasceve”. *Bibliotheca Sanctorum*, 331. old.
10. Enrico Morini: *La chiesa ortodossa: storia, disciplina, culto*. Edizioni Studio Domenicano, Bologna, 1996, 161. old.
11. Oltean: „O altă istorie a Sfintei Parascheva”. *Ziarul de Iași*, 21.03. 2020.
12. Claudio Leonardi – Antonella Degl’Innocenti: *Le miniature medievali e rinascimentali*. Biblioteca Vaticana, Centro Tibaldi, 2000, 98. old.
13. Sancta ista Parasceva-Paraschiva – Sfânta Vineri, erat probabiliter bello - romenicæ originis. *Fontes*, Typis polyglottis Vaticanis, Roma 1980, 576. old.
14. Morini: *La chiesa ortodossa*. 161. old.
15. Raluca Levonian: „Legenda Sfintei Vineri – între sacru și diabolic”. *Philologica Jassyensia*, IV. évf., 1. sz. (11) 2010, 81. old.
16. Adrian Fochi: *Datini și eresuri populare de la sfârșitul secolului al XIX-lea*. Bukarest 1976, 281. old.

Dr. Benone Lupu, lelkipásztor, Róma, Olaszország

AZ ISTENI ÍTÉLET, AHOGY A SZENTÍRÁS BEMUTATJA AZT (II)

KEGYELEM ÉS IGASZÁG

Mivel a kereszténységben sok különböző értelmezés létezik az isteni ítéletre vonatkozóan, honnan tudhatjuk, hogy melyik a helyes ezek közül? Isten támpontokat kínál fel számunkra a Bibliában, amelyeket figyelembe kell vennünk:

1. Az elvi támpont, amit ebben a cikkben elemezni fogunk.
2. A ceremoniális rendszer, amely szemléltető és ugyanakkor profetikus anyag. Ezzel a következő cikkben fogunk foglalkozni.
3. A Prófétaság Lelke, amely noha nem elsődleges hitalapelvei forrás, segít helyes következtetéseket levonnunk.

AZ ELVI TÁMPONT

Mivel a Biblián alapuló vallás fundamentuma Isten ismerete, következik, hogy minden helyesen értelmezett biblikus hitalapelvek, beleértve az isteni ítéletről szóló doktrínát is, összhangban kell lennie Isten létmódjával és cselekvési módszerével.

Az isteni ítélet és az Isten ismerete közti kapcsolatról Jeremiás 9:23–24 verseiben olvassunk:

„Ezt mondja az Úr: Ne dicsekedjék a bölcs az ő bölcsességével, az erős se dicsekedjék az erejével, a gazdag se dicsekedjék gazdagságával! Hanem azzal dicsekedjék, aki dicsekedik, hogy értelmes és ismer engem, hogy én vagyok az Úr, aki kegyelmet, ítéletet és igazságot gyakorlok e földön; mert ezekben telik kedvem, azt mondja az Úr.”

Ezekből a bibliaversekből kitűnik a fentebb említett három elem: a kegyelem, az ítélet és az igazság, amely Isten emberhez való viszonyának lényegére világít rá. Ugyanakkor érdemes felfigyelnünk arra is, hogy e három tulajdonság Isten létmódját összegzi, amint az abból az önkinyilatkoztatásból is kiderül, amelyet Mózes kérésére Isten tett önmagáról, hogy megmutassa dicsőségét. Dicsősége bemutatásakor („megteszem, hogy az én dicsőségem a te orcád előtt menjen el” [2Móz 33:19]) Isten első sorban az emberhez fűződő viszonyában megnyilatkozó erőket említi meg:

1. „És az Úr elvonula ő előtte és kiálta: Az Úr, az Úr, irgalmas és kegyelmes Isten, késedelmes a haragra, nagy irgalmasságú és igazságú. Aki irgalmas marad ezerízígen; megbocsát hamiságot, vétket és bűnt” (2Móz 34:6–7). Ez nem más, mint Isten irgalmának bemutatása.

2. „De nem hagyja a bűnöst büntetlenül” (7. vers). Valamely személy bűnösségének vagy ártatlanságának megállapítása csakis ítélet folytán állapítható meg.

3. „Megbünteti az álnokságot”. Ez egyértelmű utalás az igazságszolgáltatásra, annak a bírói döntésnek az érvényesítésére, ami az ítélet során született.

A kegyelem és az igazság egymással ellentétes fogalom. Míg a kegyelem az engedékenységet és a bűnös megbocsátását kéri, addig az igazság a vétkes megbüntetését követeli. Hogyan oldható meg ez az összeegyeztethetlenség? Mikor nyilvánul meg a kegyelem, és mikor lép akcióba az isteni igazságszolgáltatás?

A mód, ahogyan Isten megoldja ezt az inhe-rens, látszólag kibékíthetetlen ellentétet, abban rejlik, hogy a kegyelem és az igazság közé beékelődik az ítélet. E három elem egymást követő szakaszokban nyilvánul meg Istennek az emberrel, valamely néppel, vagy az egész világgal való kapcsolatában. Isten előbb kiszab egy kegyelmi időszakot, majd megítéli, hogy az ember, a nép vagy a világ hogyan használta fel az időt és a számára felajánlott kegyelmi eszközöket. Ezután következik az igazság alkalmazása mindannak értelmében, amit a mennyi elítélőszék megállapított.

ISTEN ELJÁRÁSI MÓDJA AZ EMBERREL

Számos bibliaiszöveg hangsúlyozza Isten szeretetét minden egyes ember iránt. Érdemes megfigyelni, hogyan használja Péter apostol a határozatlan névmásokat azzal a céllal, hogy kiemelje ezt a gondolatot, mégpedig mindkét perspektívából: az elkarhozás veszélyének negatív távlatából: „nem akarván, hogy némelyek elveszenek”; ugyanakkor az üdvösség távlatából is: „hanem hogy *mindenki* megtérésre jusson” (2Pt 3:9).

Isten pártatlansága abból a tényből is kiderül, hogy Isten elítéli a részrehajlást, bűnnek tartja: „De ha személyválogatók vagytok, vétkeztek, elmarasztaltatva a törvény által, mint annak megrontói” (Jak 2:9).

Szeretetének ajánlata és az üdvösség lehetősége minden ember számára adott, amint az a Biblia aranykövéből is gyönyörűen kicseng: „Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3:16).

Számos bibliai példát említhetnénk annak szemléltetésére, hogy miként alkalmazza Isten az emberrel való viszonyában e három egymás utáni szakaszt, a kegyelmet, az ítéletet és az igazságot,

de talán a legtipikusabb eset a Belsazar, Babilon utolsó királyának esete. A lakomának helyet adó terem falán megjelent négy szó pontosan tükrözi ezt a három fogalmat.

„MENE, MENE”. Dániel magyarázata szerint e két szó jelentése: Isten megszámlálta a király napjait, megszabta a számára felajánlott kegyelmi idő hosszát. Ennek az időnek a meghatározása egyedül Istenre tartozik. Az ismételt számlálás által Dániel azt kívánja hangsúlyozni, hogy mennyire komolyan és részletekbe menően kezeli Isten minden egyes ember ügyét. Ő, a Tévedhetetlen, mintha saját magát ellenőrizné: kétszer számol, hogy meggyőződjön, elegendő időt, lehetőséget és eszközt biztosított Belsazárnak a megtéréshez. Sajnos a király esetében Dániel szomorúan állapítja meg:

„És te, Belsazar, az ő fia, nem aláztad meg a szívedet, noha mindezt tudtad” (Dán 5:22).

„TEKEL”. Jelentése: *megmérettettél*, ami szuggesztív módon az isteni ítélet aktusát fejezi ki. A kéttányéros mérleget sokszor használják az ítélethozatal szimbólumaként.

„UFARSZIN”, jelentése: „elosztatott a te országod és másnak adatott”. Ez volt a vizsgálati ítélet nyomán született döntés, amit az igazság szolgáltatása követett a király esetében. Még azon az éjszakán Babilont meghódították Círus seregei.

ISTEN ELJÁRÁSI MÓDJA A NÉPEKKEL

Említsünk meg néhány bibliai referenciát, mely rávilágít Isten cselekvési módjára a népekkel való viszonyában:

„Akár nép elől, akár ember elől egyaránt” (Jób 34:29).

„Bizony szereti ő a népeket! Mind kezdenél vannak az ő szentjei, oda szegődnek, a te lábaidhoz, és hallgatják a te beszédeidet” (5Móz 33:3)

Az alábbi bibliaszöveg a megtérés esélyének kérdését tisztázza:

„Hogyha szólok egy nép ellen és ország ellen, hogy kigyomlálom, megrontom és elvesztem, de megtér az a nép az ő gonoszságából, amely ellen szólottam: én is megbánom a gonoszt, amelyet rajta véghezvinni gondoltam” (Jer 18:7–8).

Isten ugyanúgy jár el a népekkel, mint az egyénnel, ebben az esetben is a kegyelem, ítélet és igazság ugyanazon egymásutániságát láthatjuk. Vegyük példaként Egyiptom népét. Előbb számolnunk kell azzal a 215 évnyi kegyelmi idővel, ami Izrael népének egyiptomi tartózkodását jelenti, Jákob családjának a Nílus parti országba történő költözésétől számítva. Ezután az egyiptomi nép felett elkezdődött az ítélet:

„És monda az Úr Ábrámnak: Tudván tudjad, hogy a te magod jövevény lesz a földön, mely nem övé, és szolgálatra szorítják, és nyomorgatják őket négyszáz esztendeig. De azt a népet, melyet szolgálnak, szintén megítélem én, és annak utána kijőnek nagy gazdagsággal” (1Móz 15:13–14).

Az isteni ítélet egyidejű volt a fáraó és az egyiptomiak tíz csapás általi megbüntetésével és mindazzal, ami ezeket követte. A fáraót és a lovasságát elnyelték a Vörös-tenger hullámai.

Egy másik példa Amálek Saul általi megsemmisítése, Isten parancsa értelmében. A büntetésre 400 év kegyelmi idő után került sor, kezdve attól a pillanattól, hogy minden ok nélkül megtámadta Izrael népét a kivonulása idején (2Móz 17).

Ninive esete szuggesztív módon szemlélteti a pozitív fejleményeket, és pedig azt, hogy mit jelent a kegyelmi időnek (a 40 napos kegyelmi időszaknak) a Ninive királya és népe általi hasznos, jó irányú felhasználása. Ninive uralkodójának és a teljes népességnek a megtérése folytán Isten megváltoztatta az ítéletét, és nem semmisítette meg a várost.

ISTEN ELJÁRÁSI MÓDJA AZ EGÉSZ VILÁGGAL

Anélkül hogy magyarázó részletekbe bocsátkoznánk, elmondhatjuk, hogy Isten az egész világgal hasonlóképpen jár el: kegyelmi időt biztosít számára, majd megítéli és alkalmazza a vizsgálat során született ítéletet, azaz igazságot szolgáltat. Több évezrednyi kegyelmi-, irgalmi idő után Jelenések 14. fejezetének első angyali üzenete figyelmezteti a Föld minden népét és minden lakosát – vagyis a Föld teljes lakosságát –, hogy eljött az isteni ítélet órája, majd közvetlenül a hármas angyali üzenetet követő esemény az Úr Jézus Krisztus második eljövelele lesz, mely magával hozza a megérdemelt igazságot: Isten jutalmát az Ő szentjei számára.

Ahogy a második világháború is egy nemzetközi perrel – a nürnbergi perrel – ért véget, értelemszerű, hogy a jó és gonosz közti küzdelem is egy végső, isteni ítélettel érjen véget. ■

**KEGYELEM ÉS
IGAZSÁG
EMILIAN
NICULESCU**

Emilian Niculescu, nyugdíjas lelkipásztor

ANDREWS – „KÖZÜLÜNK A LEGRÁTERMETTEBB EMBER”

Agyermekkorától fogva metodista John Andrews már 5 évesen lelki érzékenységről tett bizonyosságot, és 13 évesen csatlakozott a Megváltó visszajövetelét váró közösséghez. Tizenhat éves volt, amikor megértette a hetedik napi szombat fontosságát és érvényes voltát.

Négy évvel később, 1849. szeptember 14-én a Maine állambeli Paris településen élő John Andrews és más, szombatünneplő adventista családok közösségét meglátogatta egy misszionárius csoport, amelynek Joseph Bates, valamint James és Ellen White is a tagjai voltak. (133). Abban az időszakban gyakoriak voltak a vasúti balesetek, és bár Edson White csupán másfél hónapos volt, a White család mégis misszióútra indult a mindössze 4 hónappal korábban átadott vasútvonalon. (149). A találkozó két fontos szempontból is áldásosnak bizonyult. A Maine államban élő hívőket sikerült távol tartani a közöttük már felbukkant fanatikus megnyilvánulásoktól, emellett az ifjú John és társai elsőként értették meg a hit 4 alappilléret: a Megváltó millennium előtti visszajövetelét, a mennyei szentélyben zajló engesztelési szolgálatot, a hetedik nap szombatját és a feltételhez kötött halhatatlanságot. Ellen White prófétai szolgálatát nehezebben fogadták el, azonban később életük végéig védelmezték.

Első mentorával, Samuel Rhodes-szal 1850. december 1-jén néhány hónapos evangelizációs turnéra indult a volt milleritákhoz és a szombatünneplő hittestvérekhez. A missziómunka gyümölcsözőnek bizonyult, viszont testileg és lelkiileg is kimerítette őket. Helységről helysére kellett járniuk, és folyton házigazdát cserélniük. Szégyenesen étkeztek. A legjobb esetben is csak egy kisebb ágyban húzhatták meg magukat éjszakára egy külön szobában. Volt, hogy kétszemélyes ágyon kellett osztozniuk, vagy épp a házigazda valamelyik fiúgyermekével egy szalmazsákon (159), de az is megtörtént, hogy padlóra terített takarón aludtak (269).

Andrews-nak programja volt: sokat prédikált, látogatott, tanácsolt, bibliatanulmányokat tartott, határidőre cikkeket írt a Review c. folyóiratnak, mivel élete utolsó évéig a szerkesztő bizottság tagja volt. A legtöbb esetben hónapokig tartó és több ezer kilométert felölelő utazásai amilyen gyümölcsözőek voltak, annyira kimerítőek

is. Napsütésben, de hóesésben is vagy lószekérrel, vagy harmadosztályú vonaton utazott. (772). Sokszor megtörtént, hogy a misszionáriusok táskolt konyhája, mosdója és ágya a prédikálásra felállított sátrak mögött talált helyet.

Andrews nemcsak tanult ember volt, hanem evangélista is. A tanulmányozást, kutatást és írást szépen ötvözte az emberek közt végzett gyakorlati missziómunkával. Prédikációs sorozatai általában odaszentelődéssel, keresztséggel, lábmosással és úrvacsorával zárultak. Folyókban vagy tavakban keresztelt nyáron, de télen is. Különben ő maga a feleségével együtt 1863 telén keresztelkedett újra. (358). 1867-ben, a James és Ellen White-tal együtt tartott evangelizáció végén 11 személy keresztségén vett részt, pedig mínusz 22 fokban előbb fel kellett vágniuk a folyón a jeget. (440). Andrews családjának életében annyira fontos szerepet töltött be a keresztség, hogy felesége korai halála után két héttel John megkeresztelte a 15 éves fiát és a 11 éves lányát. Léket kellett vágnia a vastag jégen, hogy két gyermekét és másik két fiát megkeresztelhessen. (568).

Andrews szoros munka- és baráti kapcsolatot ápolt a White-családdal. Egy ideig náluk is lakott. James volt a mentora, Ellen pedig tanácsolta, hogy miként gondoskodják idősebb lánytestvéréről. James White 1850-ben felkérte John-t, hogy csatlakozzon a frissen megalakult *Review and Herald* folyóirat szerkesztői csapatához. A szerkesztőség székhelyéül John szüleinek Paris Hillben levő lakása szolgált. (21). Remek írsaival élete utolsó évéig, 1883-ig szolgált a szerkesztőséget, és cikkeket küldött Európába is.

A fiatal misszionárius 1855-ben evangelizációs körútra indult James White társaságában az Egyesült Államok észak-keleti területére, New Englandba. Egy látogatás során figyelt fel egy földet művelő, 13 éves kislányra. Azonnal fogott egy kapát, és beállt kukoricát kapálni a gyermek mellé. Kis idő múlva megkérdezte a kislányt, hogy milyen tervei vannak a jövőre nézve. Eugene azt válaszolta, hogy ügyvéd szeretne lenni. „És azután?” – kérdezte John. „Hát házasság, család és vagyón” – jött a válasz. Ám újabb kérdés következett: „És azután?” „Mi lenne azután? Majd megöregszem, és gondolom, meg fogok halni.” Andrews azonban feltette az utolsó kérdést: „És azután?” Évtizedek-

ANDREWS-NAK
PROGRAMJA VOLT:
SOKAT PRÉDIKÁLT,
LÁTOGATOTT,
TANÁCSOLT, BIB-
LIATANULMÁ-
NYOKAT TARTOTT,
HATÁRIDŐRE
CIKKEKET ÍRT
A REVIEW C.
FOLYÓIRATNAK.
A LEGTÖBB ESET-
BEN HÓNAPOKIG
TARTÓ ÉS TÖBB
EZER KILOMÉTERT
FELÖLELŐ UTA-
ZÁSAI AMILYEN
GYÜMÖLCSÖZŐEK
VOLTAK, ANNYIRA
KIMERÍTŐEK IS.

kel később megjelent beszámolójában Eugene azt írta, hogy látta, amint a fiatal misszionárius jóindulatú kék szeme átvilágítja őt, majd a következő kijelentést hallotta: „Kisfiam, kapaszkodj olyasvalamibe, ami majd átsegít a mélységen, és a lábadat örökre biztonságba helyezi a túlparton.” (60). Évek múlva Eugene Farnsworth lelkész, tanár és a Kaliforniai Egyházterület elnöke lett. (374).

Később John Andrews hozzásegítette a Megváltó visszajövetelére váró fiatal közösséget, hogy az 1844-es nagy csalódás érzelmi és teológiai traumája után egészséges azonosságtudatot nyerjen. Írói tehetségével járult hozzá a *Review and Herald* első kiadásainak megszerkesztéséhez. Ez volt abban az időben az Egyesült Államokban és a határokon kívül a missziómunka legfontosabb kommunikációs és szervezeti eszköze. A válságos időszakban, amikor James White betegséggel küzdött, Andrews lett a Generál Konferencia elnöke,

és ő vezette a *Review* szerkesztőségét is. Mindezen túl azonban legfontosabb szolgálata egy olyan értelmiségi koherencia kialakítása volt, amely megalapozta az egyház profetikusanazonosságát. Írásait értelmiségi hitelességgel bocsátotta a fiatal közösségek rendelkezésére. Tanácsadója, James White szerint valójában ő volt a „mozgalom értelmi szerzője”. (35).

John Andrews azt jelentette James White számára, amit Philipp Melancthon Luther Márton számára. Igaz, hogy James White és Joseph Bates találta meg az összefüggést a szentély szolgálata, a szombat és Krisztus visszajövele között, a tanok rendszerezését és apologetikáját azonban a pontosságáról ismert Andrews végezte el, hiszen a Biblia tanulmányozásában hasznára vált, hogy ismerte az angol, a héber, a görög, a latin, a francia, sőt még a német és az olasz nyelvet is. A hetedik nap szombatjával és az Úr Jézus szentélyben végzett közbenjáró szolgálatával kapcsolatos korai írásai alapos teológiai dokumentációval rendelkeztek. „A szombat és a hét első napjának története” című művét több mint 1000 lábjegyzettel látta el (<https://www.ap-lib.org/resources/pioneers-ebooks/adventist-pioneers-ebooks/>). (594). Ellen White kezdetben ellenezte a lábjegyzetek és magyarázatok alkalmazását, mivel ő inkább arra törekedett, hogy időt takarítson meg, aminek viszont írásainak akadémiai szintje látta kárát. Élete végén azonban beismerte, hogy Andrews járt el helyesen, és ő maga is arra kényszerült, hogy igazodjon kora elvárásaihoz, és pontos történelmi-teológiai érvekkel dokumentálja írásait. Ennek köszönhető, hogy *A nagy küzdelem* utolsó kiadása függelékkel és magyarázatokat is tartalmazott. (928).

Ellen White joggal írta John Andrews-ról, hogy „közülünk ő a legrátermettebb ember, azonban kevésbé értékeltétek érettünk hozott áldozatát.” Ezekkel a szavakkal védte meg őt a svájci testvérek előtt, akik nehezen fogadták el, hogy Andrews Európában akart missziómunkát folytatni. (806). A missziómunka első kiterjesztésének időszakáról egy következő cikkben fogunk beszélni.

Forrásanyag: *Ellen White Encyclopedia*, valamint Gilbert Valentine: „J. N. Andrews, Mission Pioneer, Evangelist and Thought Leader”. A zárójelben található számok a terjedelmes életrajzi műből kiemelt utalások oldalszámát jelölik. ■

Cristian Trenchea, lelképásztor, Moldvai Egyházterület

ODASZENTELT KÉPESSEGEK CRISTIAN TRENCHEA

ANDREWS LEGFONTOS-
SABB SZOLGÁLATA EGY
OLYAN ÉRTELMISÉGI
KOHERENCIA KIALA-
KÍTÁSA VOLT, AMELY
MEGALAPOZTA AZ
EGYHÁZ PROFETIKUS
ÖNAZONOSSÁGÁT.

A MESSIANISZTIKUS IMPERIALIZMUS (VI)

Jelen cikkünkkel a messianisztikus prófécia bemutatásának végéhez érkezünk. Az Első Szövetség utolsó prófétája hozzájárult az isteni ki nyilatkoztatások rögzítéséhez, kiegészítve a Messiásról kialakult képet, ahogy az Isten tervében szerepelt, a hűséges és engedelmes Izrael érdekében.

Az Úr, akit vártok

Isten ragyogó messianisztikus próféciát nyilatkoztatott ki Malakiás számára:

„Ímé, elküldöm én az én követemet, és megtisztítja előttem az utat, és mindjárt eljön az ő templomába az Úr, akit ti kerestek, és a szövetségnek követe, akit ti kívántok; ímé, eljön, azt mondja a Seregeknek Ura” (Mal 3:1).

A prófécia itt Isten két követére vonatkozik. Az első egyszerűen „az én követem”-nek van nevezve (héber: *mal'ākī*) – pontosan ez a neve a prófétának, aki a jövődölést kapja; előd, úttörő szerepe van. Amikor az Úr útja megnyílik, Ő azonnal megjelenik a színen. Itt felsejlik a prófécia idejének feltételes jellege.

Malakiás így módon azt hihette, hogy saját magáról van szó. És valóban, nem tévedünk, ha azt hisszük, hogy rólunk van szó, amikor az Úr útjának készítésére vonatkozó próféciát hallunk, hiszen Ő kész eljönni, vár az ajtó túlsó oldalán, hogy azonnal belépjen, amint megnyílik előtte az ajtó.

A közvetlen szövegkörnyezetből arra következtethetnénk, hogy ez a követ nem más, mint akit a továbbiakban a próféta a „szövetség követe” nevez. De nem lehet az, mivel az első az utat készíti elő, míg a második „a szövetségnek követe, akit ti kerestek”, aki eljön, hogy elfoglalja a helyét a templomban.

Az Izrael által keresett és vágyott Úr nem lehet más, mint a Messiás. A héber szó az Úr megnevezésére ebben az esetben nem az isteni név, a Yahwé, hanem a *Ha-ʾādōn* (Uralkodó/az az Úr). Ez az Úr a szövetség követe is, Isten úgynevezett követe, „Angyala”, aki Isten nevét, tekintélyét és azonosságát viseli, és aki szövetséget kötött Izraellel.¹ Továbbá ez az Úr belép az Ő templomába (királyi palotájába). Izrael egyetlen helytartója, egyetlen szeráf sem jelenthetné ki a templomról,

hogy az az ő székhelye.² Izrael Ura és a szövetség Követe azonban maga Isten Dicsősége, Isten Neve, akinek jog szerinti székhelye a templom.³

A Messiás eljövételét Malakiás királyi eseményként írja le. Emlékezzünk vissza arra, hogy a templomot jelölő héber szó (*hekāl*) tulajdonképpen (királyi) palotát jelent. A Messiásnak be kellett lépnie az Ő palotájába, és nyilván azért, hogy uralkodjon. Nincs arra vonatkozó utalás, hogy áldozni ment volna a templomba, vagy papként szolgálni. Szuverén Ítéliként lép be az Úr házába, ahogy a prófécia a következőkben a tudunkra is adja:

„De kicsoda szenvedheti el az ő eljövételének napját? És kicsoda áll meg az ő megjelenésekor? Hiszen olyan ő, mint az ötvösnek tüze, és a ruhamosóknak lúgja! És ül mint ötvös vagy ezüsttisztogató, és megtisztítja Lévi fiait, és fényessé teszi őket, mint az aranyat és ezüstöt” (Mal 3:2–3).

Ez a forgatókönyv ítéletről szól, de üdvöztető ítéletről! A zsidók olyan Messiást vártak, aki megsemmisíti az ellenségeiket, erre itt azt olvassuk, hogy a Messiás elsősorban a lévitákat tisztítja meg, a papokat, írástudókat, bírakat, tanítókat, rabbiakat. Csak ez után a lelki megtisztulást eredményező ítélet után vittek a léviták a nagy Istennek a hozzá illő ajándékokat (3:3–4). Ez volt a megoldása Istennek, aki ezelőtt megjegyzéseket fűzött a neki hozott ajándékokkal kapcsolatosan (1:10–13; 2:12–13).

Isten ítélete azonban nem korlátozódik csak a lévitákra. Utánuk az okkultistákat, házasságtörőket, hamisan esküvőket, kizsákmányolókat, a tizedfizetésben csalókat és zúgolódó hívőket is felelősségre vonta. A messianisztikus ítéletnek azonban van pozitív oldala is. Isten értékeli és ítélete napján irgalmában részesíti mindazokat, akik szeretik és tisztelik Őt, és beszélnek Róla egymás között (16–18. versek).

Az Igazság szárnyas Napja

Malakiás második messianisztikus prófeciája bizonyos értelemben utalás Mal 3:1 versére. Amennyiben a bűnösök számára a Messiás ítélete olyan, akár a tűz vagy a lúg, a 4:2 versben a Messiás nap, gyógyulás és öröm mindazok számára, akik tisztelik Istent. Az itt használt metafora egyedi a Bib-

EZ A FORGATÓ-
KÖNYV ÍTELETRŐL
SZÓL, DE ÜDVÖ-
ZÍTŐ ÍTELETRŐL!
A ZSIDÓK OLYAN
MESSIÁST VÁR-
TAK, AKI MEG-
SEMMISÍTI AZ
ELLENSÉGEIKET,
MAL 3:2–3-BAN
AZONBAN AZT
OLVASSUK, HOGY
A MESSIÁS ELSŐ-
SORBAN A LÉVI-
TÁKAT TISZTÍJTJA
MEG, A PAPOKAT,
ÍRÁSTUDÓKAT,
BÍRÁKAT, TANÍTÓ-
KAT, RABBIKAT.

liában: az Igazság Napja, amelynek szárnyai alatt gyógyulásban lesz részünk. Mindez Dávid jövőbelét juttatja eszünkbe (2Sám 23:3–5).

A szárnyas nap az ókorban az istenség és a királyság intézményének ismert szimbóluma volt Egyiptomban, Mezopotámiában, Anatóliában, Levantében és más térségekben. Ez a kép a zsidóknál is megjelenik Ezékiás király korában, pecsételőkre gravírozva. Malakiás itt az *Igazság Napjáról* beszél (héber: *šemeš šəḏāqā*), és a kifejezés *šəḏāqā* tagjának jelentése: igazság, jogszolgáltatás, ártatlanság, korrektség (*erényesség* értelemben), normalitás, feddhetetlenség, (meg)indoklás, megigazítás, üdvözítés.⁵

Mindenesetre az Igazság Napjának mércéje nem más, mint a Mózes Törája, Istennek a Hóreb (Sínai) hegyen adott összes törvényével együtt (vö. Mal 4:4). A mérce visszaállítása érdekében Isten megígérte, hogy a bosszú nagy napja előtt elküldi a mennyből Illést (4–5 vers). Ezúttal azonban Illés nem tűzzel és csodákkal körülvéve érkezik, hanem a szülők és gyermekek tanácsadójaként és nevelőjeként, aki kibékíti egymással a nemzedékeket, és elűzi az „országból” a hitetlenség és engedetlenség átkát. Nem lehet nem észrevenni,

hogy ez az Illés azonos az Úr Mal 3:1 versében említett küldöttével, aki az utat készít számára.

Ez az utolsó messianisztikus prófécia, melynek fénye és gyógyító melege elvezette Isten népét az Úr első, négy évszázad múlva bekövetkezett eljöveteleig.

Befejezés

Miközben sorra vettük a messianisztikus próféciákat, láthattuk, hogy egyaránt következtethetünk belőlük lelki és földi (fizikai, politikai, katonai, sőt imperialista) forgatókönyvekre. Az Adventszemle következő számában azt fogjuk megvizsgálni, hogyan tanította Isten a Jézus korabeli embereket a Messiás személyét illetően. ■

1. 1Móz 48:15–16; 2Móz 3:2, 4, stb.; 6:2–5; 14:19–21; 23:20–23; 4Móz 20:16; Bír 2:1; Ézs 63:9; Hós 12:4.

2. 2Thess 2:4.

3. 2Móz 23:21; 40:34–35; 5Móz 12:5; 16:6; 1Kir 5:5; 8:11, 29; 2Krón 5:14; 7:16; Zsolt 26:8; Jer 7:30; Ez 44:4; Jn 12:41–42.

4. En.Wikipedia, „Winged sun”.

5. Egyes szótárak a következő jelentésekre is felhívják a figyelmet: bosszú, jog, érdem, siker, győzelem.

Florin Lăiu, nyugdíjas bibliatanár

MEGMENTŐ
ÍTÉLET
FLORIN
LAIU

Teológia » » » » »

► Folytatás a 19. oldalról

Senki! „Hiszen Krisztus Jézus az, aki Isten jobbján van, és esedezik is értünk” (Róm 8:34). Krisztus ezt a papi, közbenjáró szolgálatot beiktatásának pillanatától fogva egészen a kegyelmi idő lejártáig folytatja. Tökéletesen szimbolizálja ezt az ószövetségi sátor, melynek szentélye a nagy engesztelés napján is nyitva állt a bűnösök előtt.

Volt azonban az áldozatoknak egy másik köre is, amit évenkénti áldozatnak nevezünk. Ilyen áldozatot csak a főpap mutathatott be a „nagy engesztelés napján” (3Móz 16). Miután elvégezte a naponkénti szolgálatokat, vett két kecskebakot, melyek közül az egyiket az Úr bakjának, a másikat Azázel bakjának nevezte el (3Móz 16,8). Az Úr bakját vétekáldozatként mutatta be a népért, vérével a szentek szentjébe ment, ahol engesztelést szerzett a közösségnek, és megtisztította a szent sátort (3Móz 16:11–19). A főpap a megtisztítás keretében megismerte Isten ítéletét, majd kezét Azázel bakjának fejére téve, megvallotta a nép bűneit, a bakot pedig elvitték a pusztába (3Móz 16:20–22). A szertartásnak két kulcsszava volt: megtisztítás és a bűn eltávolítása. Isten azt mondta Mózesnek, hogy Áron

„végezzen engesztelést a szentélyért Izrael fiainak minden tisztátalansága és hitszegése miatt”, „így tisztítsa meg és szentelje meg azt” (3Móz 16:19); illetve „vigye magával a bak minden bűnüket egy távol eső földre” (3Móz 16:22).

Mi volt az évenkénti szolgálatok jelentősége, és hogyan teljesedik ez Krisztus mennyei szolgálatában? Krisztus mennyei szolgálata a bűn végső megsemmisítését szolgálja (Zsid 9:23–28), ami akkor valósul meg, ha Isten megítéli az embert. Így Jézus mennyei szolgálatának egy igen fontos aspektusa az ítélet. Dániel elmondja (Dán 7:9–14), hogy amikor az Öregkorú és az Embertia befejezi a könyvek vizsgálatát, akkor a Felségesnek szentjei elfoglalják az országot, és örökre birtokolják azt (Dán 7:18).

Közbemjárás és ítélet: ezek Krisztus mennyei szolgálatának legfőbb elemei. Krisztus feltámadt, mennybe ment, elfoglalta helyét az Atya trónján, és elkezdte közbenjáró szolgálatát, amit a sátorszolgálatban a naponkénti szolgálatok szimbolizáltak, és mindezt addig végzi, amíg le nem jár a kegyelem ideje (Jel 15:8). Hitünk szerint azonban a 2300 napról szóló jövendölés beteljesedésének idején (1844-ben) Krisztus szolgálata egy új elemmel egészült ki, amit az évenkénti szolgálatok szimbolizáltak, és ami magába foglalja az ítélkezés és a bűn eltörlésének momentumát (Jel 14:7). Amikor ez a folyamat lezárul, Krisztus kilép a mennyből, és eljön azokért, akik várják őt üdvösségükre. ■

Prof. dr. Szilvási József, a péceli Adventista Teológiai Főiskola tanára

MENJ FEL A JÁRDÁRA!

„Az igének pedig megtartói legyetek és ne csak hallgatói, megcsalván magatokat” (Jak 1:22)

**A SZEMÉLYES
PÉLDA
AUREL
NEAȚU**

Valamelyik nap épp leparkoltam az autót a ház előtt, amikor önkéntelenül is fültanúja lehettem egy nagyjából tízéves kislány és az édesapja közötti vitának. Gondolom, sok szülő számára ismerős a szituáció. Az egyirányú utcában a férfi a forgalommal szemben haladt, az úttesten lavírozva az elhaladó autók között. Egy adott pillanatban megállt, és bizonyára az előérzete sugallatára megfordult, majd szigorú hangon rászólt az őt követő fiára: „Azonnal menj fel a járdára! Hát nem megmondtam, hogy nem mehetsz az úttesten?” „De hát te az úton mész! Én sem fogok a járdán menni!” – méltatlankodott a gyermek.

– „Ne magyarázz, hanem azonnal takarodj fel a járdára, különben baj lesz!” – utasította az édesapa. A fiú dühében morgolódni kezdett, és nagy nehezen felment a járdára. Épp mellettem haladt el, amikor hangosan egy utolsót zúgolódott: „Te miért az úton mész, ha neked se szabad?!” Ezt azonban az apja nem hallhatta, mert ő tovább folytatta az útját az út közepén.

Valóban nehéz megtanítani valakit – főleg azokat a személyeket, akik jól ismernek – olyan szabályokra és értékekre, amelyeket te magad nem vagy hajlandó tiszteletben tartani. „Más parancsolatot nem adott tanítványainak, csupán ennyit mondott: »Kövessetek engem!«” (Ellen G. White, *Az apostolok története*, 17. o.). Fontos felvállalnunk az Isten által ránk bízott küldetést. Felelősséggel tartozunk gyermekeink és embertársaink iránt, határozott üzenetet kell közvetítenünk, amit nem zavarhat meg kétszínű magatartás. Mielőtt felszólítanál rá valakit, előtte menj fel te magad is a „járdára”! „Gondot viselj magadról és a tudományról; maradj meg azokban; mert ezt cselekedvén, mind magadat megtartod, mind a te hallgatóidat” (1Tim 4:16).

Az adventizmus mellett szóló megcáfolhatatlan érv nem az egyház hitalapelveire támaszkodó apologéta észjárás, hanem a kedves jellem, amely a családokon belül élt tiszta és szép életben mutatkozik meg. Az igazság őszinte kutatói nem az elméletet keresik, hanem azon emberek személyes példáját, akik Istentől beszélnek nekik. Az emberek mindig is látni akarják, hogy mit tett Krisztus érted, és hogy mindezt hogyan tükrözi a mindennapi életed a családban, a gyermekeimmel kapcsolatos döntéseimben, a munkahelyemen és a gyülekezetben, amelynek tagja vagyok.

„Amikor az őszinte lelkű nem keresztények látják, hogy az evangélium képes az önző, gőgös és haszonleső embereket tiszta

és önzetlen keresztényekké változtatni, akkor ők is vonzódást fognak érezni az evangélium Krisztusa iránt” (*Adventista Bibliakommentár*). Istennek megtért, az Ige szavait betöltő emberekre van szüksége, akiknek a tettei igazolják azokat az igazságokat, amelyeket Jézus nevében prédikálnak. Sajnos túl sokan tetszelegnek reformátorok képében, miközben jellemük és életük nem került Isten Lelkének vezetése alá.

A történet szerint egy édesapa elment a rabbihoz, mert segítséget és tanácsot akart kérni kilencéves fiával kapcsolatosan. Így szólt: „Mester, a fiam jó gyermek, akit nagyon szeretek, viszont odavan az édességekért, ami miatt már a fogai is tönkrementek. Elbeszélgettem vele, meg is szidtam, meg is büntettem, de semmi sem hatott. Továbbra is rengeteg édességet fogyaszt. Mit tehetnék?” A rabbi meglepő választ adott: „Menj haza, és gyere vissza két hét múlva.” Az édesapa nem mert ellenkezni, így hát távozott. Két hét múlva újból felkereste a rabbit, aki most már így szólt hozzá: „Nos, akkor lássunk hozzá!” Az édesapát azonban furdalta a kíváncsiság: „Miért mondtad a múltkor, hogy jöjjenek vissza két hét múlva? Még sosem tettél ilyet velem!” Ekkor a rabbi így szólt: „Nekem volt szükségem a két hét haladékra, mivel én magam is nagyon szeretem az édességet. Amíg nem oldottam meg a saját problémámat, addig nem foglalkozhattam a fiadéval.”

A javunkra fog válni, ha mielőtt tanácsot adunk, előtte gyakorlatba ültetjük mindazt, amit hirdetünk. „Mert ha valaki hallgatója az igének és nem megtartója, az ilyen hasonlatos ahhoz az emberhez, aki tükörben nézi az ő természet szerinti ábrázatát: Mert megnézte magát és elment, és azonnal elfelejtette, milyen volt. De aki belenéz a szabadság tökéletes törvényébe és megmarad amellett, az nem feledékeny hallgató, sőt cselekedet követője lévén, az boldog lesz az ő cselekedetében” (Jak 1:23-25). ■

Aurel Neațu, a Romániai Unió elnöke

I. Azonosítsd a bibliai személyeket!

Az alábbiakban minden személyre vonatkozóan három utalást találtok. Ezek alapján azonosítsátok a bibliai személyeket.

Például:

utalások: kert, kígyó, ember – Éváról van szó.

Utalások:

1. árvíz, szivárvány, galamb – _____
2. irigy testvérek, börtön, álmok – _____
3. bot, kőtábla, hegy – _____
4. ima, engedelmes gyermek, alvó pap – _____
5. pásztor, kavicsok, nehéz kard – _____
6. fogság, rendelet, oroszlánverem – _____
7. csillag, jászol, ajándékok – _____
8. barátság, betegség és halál, mozgó múmia – _____
9. halász, árulás, kakaskukorékolás – _____
10. nagylelkű idős néni, ruhák, feltámadás – _____

II. Bibliai találós kérdések

- a) Messziről jött három vándor.
Sietve megérkezett, és
ajándékkal hódolt rögvest
a született Kisdednek.
- b) Híresen és gazdagon
sok barát állt mellette,
de a súlyos betegségben
mind-mind megvetette.
- c) Igaz, hogy még ifjú volt,
de szembeszállt a vadállattal,
s a bátorsága addig vitte,
hogy megvívott egy óriással!

Megoldás: I. 1. Noé; 2. József; 3. Mózes;
4. Sámuel; 5. Dávid; 6. Dániel; 7. keleti
bölcsek; 8. Lázár; 9. Péter; 10. Tábita.
II. a) keleti bölcsek; b) Jób; c) Dávid

**OLVASOK ÉS
FELFEDEZEK**
**ALINA
CHIRILEANU**

Alina Chirileanu,
az Unió Gyermekosztálya
igazgatójának asszisztense

Oktatás bármely időben

ADVENTUS
EGYETEM

„Isten választottjai életük végéig
folyamatosan tanulnak.”

Ellen G. White: A keresztény nevelés alapelvei. 350. o.

Szociális
gondozás

Adventista
pasztorálteológia

Az óvodai és
elemi iskolai oktatás
pedagógiája

„Doctor Luca”
Egészségügyi
Posztlíceum

021 369 53 50
0744 685 123
uadventus.ro

0744 157 723
fb.com/scoalapostliceala
drlucacernica

FELVÉTELI

57911